

I. SCURTĂ MONOGRAFIE A COMUNEI BISTRA

Comuna Bistra, cu satele aparținătoare Crasna Vișeului și Valea Vișeului este un ținut cu o străveche istorie, legat dintotdeauna prin creația sa materială și spirituală de glia și ființa neamului românesc, cu oameni care și-au făcut o mândrie din a păstra tradițiile, portul strămoșesc, și, în special, limba maternă – limba ucrainiană.

Coordonate geografice

Comuna Bistra este situată în nordul județului Maramureș, la 105 km. distanța de municipiul Baia Mare, la 35 km. de orașul Sighetu-Marmatiei și la 32 km. de orașul Vișeu de Sus. Cu o suprafață de 70 kmp, cu un relief muntos brăzdat de râurile Vișeu și Tisa și afluenții Crasna, Bistra Valea-Neagră, Luhei, se învecinează cu statul Ucraina la nord, cu Leordina și Petrova la sud, cu Rona de Sus și Lunca la Tisa la vest și cu Repedea și Ruscova la est.

Toate localitățile comunei sunt așezate în bazinul râului Vișeu și sunt înconjurată de șirul Munților Maramureș cu următoarele vârfuri: Pop Ivan – 1937 m, Șerban-1794 m, Polonica -1613 m și Muncelu -1318 m.

În partea de sud a comunei curge râul Vișeu, care absoarbe afluenții Ruscova, Crasna, Bistra Valea-Neagră, Luhei, după care se varsă în râul Tisa.

Un alt aspect al zonei ține de peisajul de munte, cu paduri de conifere și foioase, cu păsări și animale sălbatice foarte variate - ursul brun, cerbul carpatin, porcul mistret, vulpea, bursucul, râsul , vulturul, corbul, coțofana, pițigoii, gaița și altele.

În general, clima poate fi caracterizată ca o climă temperat-continentală cu nuanțe moderate. Factorii care condiționează clima sunt: poziția geografică, tipul de relief, precum și vegetația. În ceea ce privește precipitațiile atmosferice se poate aprecia că ele sunt abundente, cuprinse între 700 și 1500 l/mp*an. Rețeaua hidrologică bogată și relieful muntos, cu înălțimi cuprinse între 900 - 1937 m, creează condiții favorabile pentru precipitații și ninsoși abundente, care duc primăvara timpuriu și în lunile mai-iunie la viituri destul de mari care pot produce necazuri, inundând suprafețe arabile și gospodării.

Coordonate istorice

Biserici ucrainiene (hutule) din lemn, sec. XVII-XVIII

Satele comunei Bistra, posesoarele unor bogate moșteniri și tradiții de istorie, apar în documentele istorice începând cu anul 1411. Toponimia localităților pomește de la vechile nume istorice locale. Astfel, Bistra derivă din numele apei curgătoare Valea-Bistrei (potic Bestreanschei), care izvorăște din vârful muntelui Hodea (Hovdea).

Crasna Vișeuului poartă acest nume dedus din anumite cuvinte din limba ucraineană, ca, frumos, frumoasă, frumoși (krasnei, krasna, krasne) și care cuvinte sunt legate tot de un râu, cu numele Crasna-Frumușăua. Râul poartă acest nume datorită apelor sale curate ca lacrimă și a vitezei cu care curge, varsându-se apoi în râul Vișeu. Râul Crasna este format din două paraiașe, unul izvorând din vârful muntelui Pop Ivan, iar celălalt din vârful muntelui Serban - Topolev - Polonica. Valea Vișeuului este cunoscut în documente încă de la începutul secolului al XV-lea.

Inițial satele Bistra, Crasna-Vișeuului și Valea Vișeuului au fost considerate localități -catune aparținând comunei Petrova. Din documentele vremii rezultă că locuitorii acestor așezări erau slugi (robi) ai bogataniilor (nemeșilor) din Petrova. În Diploma regelui Ungariei, Robert, datată în anul 1411 se arată că zonele vaste ale Maramureșului istoric aflate de-a lungul râurilor Iza și Vișeu aveau rezidențiatul la Cuhea și Rozavlea. Mai târziu, localitățile situate de-a lungul râului Vișeu aparțineau domeniului public Vișeu și Petrova.

Despre existența localnicilor ne vorbește și un document redactat de un istoric-documentarist din Cernăuți în anul 1850, care descrie originea, tradițiile și obiceiurile din această zonă. Acest

document certifica apartenența Crasnei și Bistrei la Petrova, însă face precizarea că biserica de rit greco-catolic era arondată la biserica greco-catolică din Rona de Sus, iar biserica din Valea Vișeului aparținea bisericii Trebușa (azi în Ucraina).

Pentru a demonstra influențele slave asupra populației din zona de nord a țării, se evidențiază o cercetare relativ recentă a dr. Ion Robciuc, care studiaza infiltrările de populație din zonele Galiției, Pocuției, Prutului și Nistrului, din sec. al IX-lea, până dincolo de Carpați, sub presiunea popoarelor migratoare.

Merită menționat și faptul că în perioada 1985-1989, un grup de arheologi, la sugestia locuitorilor din Crasna-Vișeului, au efectuat cercetări în locul numit Uloha, unde au scos la suprafață obiecte de bronz, datate în secolul al XI-lea. Aceste obiecte se află în custodia Muzeului de Istorie din Sighetu-Marmatiei. Obiectele de bronz, descoperite în locul menționat mai sus, dovedesc că aceste locuri erau locuite încă înainte de sec. al XI-lea.

Bistra

Primul document atestă existența satului Bistra în anul 1411. Date statistice concrete apar abia începând cu sec. al XVII-lea și menționează existența a 29 de fumuri, fără a preciza numărul de locuitori. În 1717 existau 170 fumuri. În 1882 se menționează pentru prima dată și numărul de locuitori - 540. În anul 1896 menționează 470 greco-catolici, 38 romano-catolici și 153 de evrei, în total 661 locuitori. În 1913 existau 672 de locuitori, din care 511 ucrainieni. În 1930 existau 947 locuitori și respectiv 202 fumuri. În anul 1940 existau 786 locuitori de etnie ucraineană și 250 evrei, în total 1036. În anul 1948 numărul locuitorilor era de 861. Se observă scăderea numărului locuitorilor datorită plecării evreilor. În anul 1956 satul avea 1063 locuitori, în 1966 avea 1284, majoritatea ucrainieni. Începând cu anul 1968 și până în prezent, populația celor trei sate, Bistra, Crasna și Valea-Vișeului se situează în jurul cifrei 5000.

Merită menționat că Bistra devine de sine statatoare din anul 1913. Primii locuitori menționați în arhive purtau numele de: Dutciuc, Mascaliuc, Grijac, Madiar, Coreniuc, Godanca, Zelenciuc, Slavita, Lecico, Rozniciuc, Catarenciuc, Boiciuc, Greceniuc.

Crasna-Vișeului

Denumirea satului și atestarea lui documentară apare în anul 1411 în "Diploma" regelui Ungariei, Robert și rezultă că este domeniul de proprietate al urmașilor lui Dragos. În baza documentelor din 1882 Crasna poartă numele de Frumusea. În "Istoria Maramureșului", de Al. Filipascu este denumită Formoza/Furmoza. În perioada sec. XIV-XIX Crasna aparținea de Petrova, chiar dacă purta în anumite perioade denumirea Crasna-Bistra. Începând cu anul 1945 Crasna-Vișeului devine de sine statatoare până în anul 1968, când intră în componența comunei Bistra. Amintim câteva nume de locuitori ai localității: Dutca, Dutciuc, Gorgan, Mocerniac, Fedac, Crasnian, Iurisciuc, Semeniuc, Antosec, Hrețiuc, Pisten, Clipei, Boiciuc.

Populația Crasnei este menționată într-un document din 1881 și datele se află în cartile bisericii din localitate. Documentul cancelariei din Petrova, anul 1910, arată că Petrova are un nr. de 4229 locuitori, din care 1376 ucrainieni din Bistra și Crasna, care se presupune că sunt locuitorii din Crasna. Un alt document din 1956 arată că în Crasna trăiesc 2199 locuitori.

Valea-Vișeului

Denumirea de Valea-Vișeului datează din sec. al XV-lea. De-a lungul istoriei, purta diferite denumiri: Viso-Viseu, Visovelidi, Valea Vișeului, Fehei Potoc. Partea de vest a localității intră în componența Ronei de Sus și purta numele de Rona Poleana, iar partea de est, denumită Bilei Potoc intră în componența localității Tribușa aflată pe teritoriul Ucrainei.

În „Istoria Maramureșului” de Al. Filipascu se spune că străvechiul teritoriu numit „Velidi” aparținea domeniului Petrova, iar locuitorii săi erau slugi (robi).

O analiză a satului este foarte dificil de efectuat pentru că informațiile istorice sunt extrem de confuze, totuși, știm că primii locuitori erau cam 400 de hutuli veniți din Rahau, Iasinea, Bogdan, Galitia. Amintim câteva nume de locuitori: Matiasciuc, Clempus, Maricec, Craus, Dobrotchi,

Firiscec, Godenciuc, Hosciuc, Iavorovschi, Onujec, Slavita, Neamciuc, Papariga, Spivaliuc, Traista, Perejuc.

Primele date privind nr. locuitorilor provin din anul 1910 cu 598 locuitori; anul 1930 cu 734; anul 1940 cu 1150; anul 1941 cu 1198; anul 1948 cu 1107. Incepand cu anul 1950 nr. locuitorilor este cuprins in totalul comunei Bistra.

Prima biserica construita din lemn in Bistra, dateaza din anul 1856. Intre anii 1960-1965 este renovata si modificata, iar in 1992, in urma unui incendiu a fost distrusa. In Valea-Viseului prima biserica, tot din lemn a fost construita in anul 1880, iar cea din Crasna in anul 1882. Intr-o diploma datata 1853 se aminteste ca bisericile acestor localitati erau frecventate de un nr. de circa 1020-1050 crestini.

Merita de mentionat faptul ca dupa anul 1990 locuitorii comunei Bistra au trecut la construirea de lacasuri de cult pentru ca cele vechi erau neincapatoare si intr-o stare avansata de degradare.

II. RADIOGRAFIA DEZVOLTARII ECONOMICO-SOCIALE A COMUNEI BISTRA LA NIVELUL ANULUI 2007

Localitati componente

Localitatea	Nr. locuitori	Distanța reședinței față de fiecare localitate aparținătoare (km)	Amplasare localități aparținătoare
Bistra	1017		DJ 185
Crasna Vișeului	1749	7	DC 7
Valea Vișeului	1639	9	DJ 185
	4405		

Distanța față de reședința de județ: **104 km**

Populatia

Structura populatiei pe etnii

Români	Maghiari	Rromi	Ucrainieni
497 (9,22%)	2 (0,04%)	-	3906 (90,74%)

Structura populatiei pe grupe de varsta

0-19 ani	20-54 ani	Peste 55 ani
1452	1936	1017

Structura populatiei pe sexe

Barbati	Femei
2205 (51,22%)	2100 (48,78%)

Structura populației pe nivele de școlarizare (%)

Studii primare	Studii medii	Studii profesionale – postliceale	Studii superioare
35	35	25	5

Religia

	Nr.	%
ortodoxa	4160	94.05
reformată	1	0.02
penticostală	4	0.09
greco-catolică	81	1.83
adventistă de ziua a saptea	75	1.70
creștină de rit vechi	1	0.02

alte	94	2.13
fără religie	3	0.07
ateu	2	0.05
nedeclarată	2	0.05

Date referitoare la minoritatea ucrainiana

(Sursa: Guvernul Romaniei, Departamentul relatii interetnice)

Numărul consilierilor locali	13
Numărul consilierilor aparținând minorității etnice	13

Asigurarea folosirii limbii materne a minorității în spațiul public:

primărie	Da
biroul de stare civilă	Da
ordinea de zi a consiliului local	Da
hotărâri cu caracter normativ	Da
hotărâri cu caracter individual	Da
anunțuri de interes public	Da

Folosirea inscripțiilor bilingve:

	BISTRA (PETROVABISZTRA)	CRASNA VIȘEULUI	VALEA VIȘEULUI
denumirea localității	Da	Da	Da
primăria	Da		
poliția			
poșta			
căminul cultural		Da	Da
grădinița			
școala generală			Da

Învățământ în limbile minorităților

	BISTRA (PETROVABISZTRA)	CRASNA VIȘEULUI	VALEA VIȘEULUI
școala primară	Unitate	Unitate	Secție
gimnaziu	Unitate	Unitate	Secție

Instituții care organizează activități culturale pentru grupul minoritar

	BISTRA (PETROVABISZTRA)	CRASNA VIȘEULUI	VALEA VIȘEULUI
biserica minorității	Da	Da	Da
biserica, alta decât cea a minorității			
consiliul local			
formațiuni ale minorității			
formațiuni, altele decât cele ale minorității			
instituții educaționale	Da	Da	Da

Inițiative civice ale grupului minoritar

	BISTRA (PETROVABISZTRA)	CRASNA VIȘEULUI	VALEA VIȘEULUI
instituții bugetare	Școală cu cls. I-VIII.	Școală cu cls. I-VIII. nr. 1	Școală cu cls. I-VIII.
fundatăie		Școală cu cls. I-VIII.	

nr. 2

Locuinte

Numarul gospodariilor din comuna: 1216

Numarul familiilor care locuiesc la bloc: 120

Bugetul local

	2005 (RON)	2006 (RON)
Prelevări din bugetul de stat	2218131	3835000
Venituri proprii	329201	466237
Total venituri	2348582	4301237

Fondul agricol

Suprafata agricolă: 4.440 ha

Suprafata cultivată: 520ha

Zootehnie

Nr. capete bovine	Nr. capete ovine	Nr. capete caprine	Nr. capete porcine
1650	3200	350	1650

Fondul forestier

Conifere (ha)	Foioase (ha)	Regim proprietate suprafata forestiera	
4000	12000	Privată 85%	Publică 15%

Infrastructura

Reteaua de drumuri

	Drum national	Drum judetean	Drum comunal	Drum forestier	Strazi
Total km	-	13	16	24	14
Din care asfaltati	-	3	2	-	-
Din care neasfaltati	-	10	14	-	-
Din care asfaltati si necesita modernizare	-			-	-

Apa

Localitatea	Anul realizării aducțiunii, sau ultimei modernizări	Debitul	Tipul rețelei de deservire	Gradul de deservire a rețelei (%)	Calitatea apei
Bistra	1978	insuficient	individuala	40	Buna
Crasna Vișeului	1980	insuficient	individuala	25	Buna
Valea Vișeului	1980	insuficient	individuala	30	Buna

Lungimea rețelei de apa potabila existenta: 12 km

Este necesara reabilitarea ei (12 km) si extinderea cu 40 km

Canalizare – nu există

Este necesara o retea de canalizare de 52 km

Statie de epurare – nu există

Gestionarea deșeurilor

Tip de colectare : în amestec

Puncte de colectare amenajate: exista

Nu exista europubele pentru gospodarii.
Sistem de colectare: autogunoiere, contract prestari servicii.
Deponeu autorizat la Viseu de Sus (26 km).

Retea electrica

Trebuie reabilitati 26 km
Trebuie extinsa cu 6 km

Iluminat public

Exista iluminat public, dar este insuficient.

Retea de gaz: nu există

PROIECTE

Proiecte finantate și implementate cu fonduri din bugetul local

Titlu proiect	Valoare (RON)	Anul implementării
Cămin cultural + sală de sport Bistra	1.000.000	1996

Proiecte finantate și implementate cu fonduri din bugetul județean

Titlu proiect	Valoare (RON)	Anul implementării
Pod zona Zaucșeva – Valea Vișeului	1.400.000	2003

Proiecte finantate și implementate cu fonduri guvernamentale

Titlu proiect	Valoare (RON)	Anul implementării
Modernizare DC7, km 0-4	800.000	2000

Proiecte finantate și implementate cu fonduri PHARE: nu există

Proiecte finantate și implementate cu fonduri SAPARD

Titlu proiect	Valoare (RON)	Anul implementării
Modernizare DC7, Petrova - Crasna		Fără fonduri

Studii și proiecte depuse spre evaluare pentru finanțare

Titlu proiect	Valoare (RON)	Instituția la care e depus
Îmbunătățirea infrastructurii rurale prin construcția a 2 poduri în comuna Bistra Ordonanța 7/2006	2.900.000	Cancelaria primului ministru

Studii și proiecte existente

Titlu proiect	Valoare (RON)	Stadiul
SF DJ 185	3.600.000	SF
Aducțiune apă Valea Vișeului		SF

Studii și proiecte necesare

Nr. crt.	Titlu proiect
1	Canalizare în toate localitățile
2	Finalizare cămin cultural și sală de sport
3	Refacere șarpante la 2 școli din localitatea Crasna Vișeului

4	Asfaltarea DJ 185
5	Modernizarea drumurilor comunale
6	Consolidarea drumurilor comunale și județean afectate de inundațiile din 1999 și 2001
7	Decolmatarea văilor Frumușeaua și Valea Bistrei pentru refacerea biodiversității
8	Reabilitarea centrelor civice
9	Repararea drumurilor forestiere preluate de la Direcția Silvică care înlesnesc accesul spre aria protejată PNMM și spre proprietățile retrocedate în baza legilor fondului funciar

Educație

Nr. unități școlare	4
Nr. unități preșcolare	11
Nr. unități care necesită renovare	4
Nr. unități care necesită utilare	4
Nr. unități care necesită extindere	2
Nr. unități care au apa potabila	4
Nr. unități care au grupuri sanitare	3
Nr. unități care au incalzire centrala	4
Necesar pentru laboratoarele de informatica	40 calculatoare
Necesar pentru laboratoarele de limbi straine	40 calculatoare
	40 casti
	4 videoproiectoare
	4 casetofone
	4 ecrane proiectie
	4 softuri educationale
Necesar pentru laboratoarele de biologie	40 microscopie
	4 truse pentru experimente
Necesar pentru laboratoarele de chimie	4 truse pentru experimente
Necesar pentru laboratoarele de fizica	4 truse pentru experimente
Necesar mobilier	4 birouri si mobilierul pentru 4 gradinite
	4 birouri directiune
	4 birouri secretariat
	Mobilier 4 Sali profesoriale
	16 dulapuri
Nr. elevi ciclul prescolar	208
Nr. elevi ciclul primar	220
Nr. elevi ciclul gimnazial	268
Nr. cadre didactice	65
Titulari/calificati	41
Suplinitori	24
Nr. cadre didactice care cunosc o limba straina (engleza, franceza,)	39
Nr. cadre didactice care stiu sa utilizeze calculatorul la nivel ECDL	45

Administratia publica

Nr. unitati APL	1 (primarie)
Pagina web	da
e-mail	da
Nr. functionari care cunosc o limba straina	4

(engleza, franceza,)	
-----------------------	--

Sanatate

Nr. cabinete medicale	3
Nr. medici	3
Nr. cadre medicale	3
Nr. cabinete care au apa potabila	3
Nr. cabinete care au grupuri sanitare	-
Nr. cabinete care au incalzire centrala	-
Ecograf	-
EKG	-
Minilaborator analize	-
Nr. cadre si medici care cunosc o limba straina	-
Nr. cadre si medici care stiu sa utilizeze calculatorul	3

Cultura

Nr. biblioteci	1
Necesita	Reabilitare
	Utilare
	Extindere
Dispune de	
Nr. volume	6300
Sala de lectura	Nu
Sala expozitii, lansari carte	Nu
Apa potabila	Da
Grupuri sanitare	Nu
Incalzire centrala	Nu
Nr. camine culturale	2
Manifestari culturale	Festivalul international „Hutulii”
	Festival de datini si obiceiuri

Sport

Sali de sport	1
Dispune de	
Apa potabila	Nu
Grupuri sanitare	Nu
Incalzire centrala	Nu
Necesita	Extindere
	Utilare
Terenuri fotbal	2
Necesita	Reabilitare
Nr. echipe sport	-

Economie

Nr. agenti economici	30
Din care in domeniul productiei	4 (exploatare material lemnos)
Din care in domeniul comertului	26
Nr. firme cu activitati economice infiintate de consiliul local	-
Nr. centre afaceri sau consiliere	-

Oportunitati de afaceri si turistice	Valorificarea masei lemnoase, a potentialului faunistic si floristic
	Meseriasii in lemn
	Trasee turistice in PNMM
Nr. pensuni	-

Agenti economici reprezentativi din comuna:

SC DENCOVA SRL

SC VIVAT SRL

SC MUNCEL SRL

III. ANALIZA NEVOILOR SI ASPIRATIILOR CETATENILOR COMUNEI

Aceasta analiza s-a facut prin distribuirea unor chestionare catre cetateni, prin care acestia au identificat problemele cu care se confrunta fiecare sat si comuna pe ansamblu si si-au exprimat aspiratiile.

Din considerente de spatiu, inregistrarea chestionarelor completate de catre cetateni o prezentam la final, in Anexa 1.

Apoi, aceste chestionare au fost centralizate, grupandu-se aspiratiile pe domenii si comuna/sat.

Redam in continuare centralizarea acestora.

CENTRALIZAREA ASPIRATIILOR CETATENILOR PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR IDENTIFICATE LA NIVELUL COMUNEI	
Aspiratia exprimata	Nr. optiunilor exprimate
Repararea si asfaltarea drumurilor, construirea de podete	23
Creearea de locuri de munca (in domeniul constructiilor de masini)	15
Amplasarea tomberoanelor, a cosurilor de gunoi	13
Asigurarea transportului auto in comun	13
Colaborare mai buna intre angajatii primariei si populatie	12
Conectarea la Internet	7
Asigurarea apei potabile in cantitate si calitate corespunzatoare	6
Repararea podurilor si podetelor	5
Repararea garii	5
Cresterea standardului de viata	5
Mai mult spirit civic din partea locuitorilor	4
Deschiderea punctului de frontiera Valea Viselui	4
Amenajarea gropilor de gunoi in cele 3 sate	4
Modernizarea scolilor	4
Acoperirea semnal telefonie mobila	4
Srijinirea agricultorilor, in special a zootehniei (valorificarea mai buna a produselor zootehnice)	3
Amenajarea unui parc cu spatii de joaca pentru copii	3
O sala sport	3
Infiintarea asociatiilor in agricultura	2
Deschiderea unor magazine cu specific alimentar sau industrial	2
Sa se faca o mica piata	2
Finalizarea caminului cultural	2
Dezvoltarea comunei in plan cultural	2

CENTRALIZAREA ASPIRATIILOR CETATENILOR PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR IDENTIFICATE LA NIVELUL COMUNEI

Aspiratia exprimata	Nr. optiunilor exprimate
Organizarea de concursuri si activitati culturale, educative si sportive pentru copii si adulti	2
Organele de ordine sa se implice mai mult in asigurarea sigurantei cetatenilor si bunurilor	2
Asigurarea asistentei medicale permanente	2
Renovarea dispensarului	2
Infiintarea unei farmacii	2
Scoala noua in Crasna	2
Infiintarea unui club pentru tineret (discoteca)	2
Asigurarea transportului copiilor la scoala	2
Realizarea retelei de canalizare	1
Deschiderea unei sucursale bancare	1
Infiintarea unei biblioteci	1
Infiintarea unui muzeu, teatru, cinematograful	1
Lipsa santurilor de scurgere pe marginea drumurilor	1
Instalarea curentului electric la fiecare casa si eliminarea caderilor de tensiune	1
Iluminatul public	1
Sa circule trenul rusesc	1
Construirea de blocuri pentru specialisti	1
Oprirea taierii abuzive a padurilor	1
Infiintarea unui cabinet stomatologic in satele apartinatoare	1
Infiintarea unui liceu	1
Amenajarea unui teren de fotbal	1
Infiintarea unei retele de dezvoltare a turismului rural	1

CENTRALIZAREA ASPIRATIILOR CETATENILOR PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR IDENTIFICATE LA NIVELUL SATELOR

Aspiratia exprimata	Nr. optiunilor exprimate
BISTRA	
Finalizarea caminului cultural	10
Asigurarea apei potabile in cantitate si calitate corespunzatoare	9
Repararea si asfaltarea drumurilor, construirea de podete	9
Repararea garii (Halta Bistra Viseu)	9
Amenajarea unui parc cu spatii de joaca pentru copii	9
Infiintarea unei farmacii	7
Asigurarea asistentei medicale permanente	7
Amenajarea terenului de fotbal	7
Pastrarea curateniei si ingrijirea satului	3

CENTRALIZAREA ASPIRATIILOR CETATENILOR PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR IDENTIFICATE LA NIVELUL SATELOR	
Aspiratia exprimata	Nr. optiunilor exprimate
Instalarea curentului electric la fiecare casa si eliminarea caderilor de tensiune	3
Punerea cosurilor de gunoi (pe stalpi)	2
Infiintarea unui club pentru tineri (discoteca)	2
Deschiderea unor magazine cu specific strict alimentar sau industrial (fara alcool)	1
Organele de ordine sa se implice mai mult in asigurarea sigurantei cetatenilor	1
Cadre didactice calificate	1
CRASNA VISEULUI	
Repararea si asfaltarea drumurilor, construirea de drumuri pe dealuri	16
Creearea de locuri de munca (in special pentru femei, deschiderea unui atelier de croitorie)	16
Infiintarea unei farmacii	11
Sprijinirea agricultorilor, in special a zootehniei (valorificarea mai buna a produselor zootehnice)	7
Reabilitarea caminului cultural	5
Repararea si dotarea scolilor, colaborare mai buna intre cadre didactice si parinti	5
Sprijinirea agricultorilor, in special a zootehniei (colectarea lanii pentru oi, un cantar pentru animale >500 kg)	4
Indiguirea paraului Frumuseaua pentru evitarea inundatiilor	4
Un mijloc de transport spre oras si comuna	4
Mai mult spirit civic din partea locuitorilor (inclusiv pastrarea curateniei)	3
Organele de ordine sa se implice mai mult in asigurarea sigurantei cetatenilor si bunurilor	2
Infiintare primarie in Crasna	2
Iluminatul public	2
Colaborare mai buna cu primaria (o persoana de la primarie sa vina in sat de 2 ori pe saptamana)	1
Extinderea retelei de apa potabila	1
Deschiderea unor magazine cu specific strict alimentar sau industrial (fara alcool)	1
Rezolvarea situatiei tensionate cu locuitorii din Petrova	1
Eliberarea medicamentelor gratuite in mod corect	1
VALEA VISEULUI	
Acoperirea cu semnal telefonie mobila (Orange)	21
Repararea si asfaltarea drumurilor	18
Amplasarea tomberoanelor, a cosurilor de gunoi	16
Amenajarea unui teren de fotbal	7
Podul peste Tisa si deschiderea frontierei	3
Indiguirea apelor pentru evitarea inundatiilor	3

CENTRALIZAREA ASPIRATIILOR CETATENILOR PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR IDENTIFICATE LA NIVELUL SATELOR

Aspiratia exprimata	Nr. optiunilor exprimate
O sala sport la scoala	3
Implicarea primariei in rezolvarea problemelor satului	2
Reabilitarea scolii si a gradinitei	2
Sa se faca un magazin mare	1
Sa se faca o mica piata	1
Oprirea taierii abuzive a padurilor	1
Transportul copiilor la scoala	1
Creearea de locuri de munca	1

IV. ANALIZA SWOT A COMUNEI BISTRA

Poziția comunei: așezarea geografică și cadrul natural

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> Situarea unei suprafețe de aprox. 1.000 ha din domeniul public al comunei în interiorul Parcului Natural Munții Maramureșului; Așezarea într-o zonă deosebit de pitorească; 	<ul style="list-style-type: none"> Poziția relativ izolată în cadrul județului Maramureș, la granița cu Ucraina; Distanța mare față de reședința de județ: 104 km; Distanța mare față de cel mai apropiat oraș: Vișeu de Sus, 30 km;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> Posibilitatea ca Parcul Natural Munții Maramureșului, cel mai mare ca suprafață din țară, se devină un pol de mare atracție turistică, angrenând dezvoltarea întregii regiuni; Deschiderea unui punct de trecere la granița cu Ucraina, care va facilita tranzitul în această țară a persoanelor din zonele Vișeu, Borșa; Situarea în apropierea centrului geografic al Europei (peste granița, Dilove în Ucraina), posibilitatea ca ucrainenii să valorifice acest avantaj din punct de vedere turistic; 	<ul style="list-style-type: none"> Posibilitatea rămânerii comunei într-o situație de izolare în condițiile nerealizării modernizării rapide a infrastructurii de transport și tehnico-edilitare;

Populația, forța de muncă

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> populația manifestă un grad de toleranță ridicat (inexistența unor stări tensionate sau conflictuale de natură etnică, religioasă, etc.); există în comună forță de muncă calificată în meserii din exploatarea și prelucrarea lemnului, minerit, construcții, sculptură în lemn, confecționeri textile și turism; 	<ul style="list-style-type: none"> numărul mare al șomerilor și persoanelor fără venituri; nivel de pregătire și calificare relativ scăzut; o parte din populația ocupată în agricultură, zootehnie, nu posedă studii, specializări, în domeniu;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> Facilitățile oferite prin "Legea muntelui", "Legea tinerilor", etc., ar putea menține populația tânără în zonă și chiar să determine întoarcerea celor plecați; Posibilitatea de a pregăti personalul în turism și agricultură montană la "Centrul de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați – CEFIDEC" Vatra Dornei; 	<ul style="list-style-type: none"> Depopularea și îmbătrânirea populației datorită fenomenului emigrațional; Stabilirea forței de muncă tinere și calificate (absolvenți de facultati, licee) în centre urbane din țara sau străinătate;
Infrastructura de transport și comunicații	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> Existența în comună a rețelelor de transport rutieră și feroviară; Existența rețelei de telefonie fixă; 	<ul style="list-style-type: none"> Starea proastă a rețelei rutiere de transport: DJ 185, DC 7; Halta CFR într-o stare inutilizabilă; Inexistența unui mijloc de transport în comun (autobuz, microbuz) care să lege comuna de orașele apropiate: Sighetu Marmației, Vișeu de Sus; Situarea într-o zonă fără acoperire pentru telefonia mobilă; Inexistența unui furnizor de servicii de Internet;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> Existența unui proiect finanțabil pentru un drum spre frontiera cu Ucraina; Existența unor proiecte (aflate în diferite stadii de lucru) de reabilitare a căilor de transport care ar putea beneficia de finanțări europene; 	<ul style="list-style-type: none"> Riscul nedelegerii în această perioadă a unor proiecte finanțabile pentru modernizarea infrastructurii de transport ar putea determina rămânerea comunei în izolare pentru o bună perioadă de timp;
Infrastructura tehnico-edilitară, de mediu, locuinte,	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> Existența alimentării cu apă potabilă (parțial); Existența combustibilului lemnos pentru energie termică; Existența PUG-urilor și Regulamentelor locale de Urbanism actualizate pentru toate localitățile comunei; Identificarea în acestea a viitoarelor areale de dezvoltare (extinderea intravilanului); Un mediu curat, datorită situării într-o zonă montană, nepoluată; Lipsa unor agenți economici poluanți pe teritoriul comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> Inexistența canalizării; Inexistența alimentării cu gaze naturale; Rețeaua de alimentare cu apă insuficientă; Rețeaua de energie electrică nu ajunge în toate casele; Pondere relativ mică a construcțiilor de structură durabilă (zidărie, beton); Suprafața medie locuibilă mică (aprox. 11 mp/persoană); Pondere relativ mică a construcțiilor cu mai mult de un nivel (aprox. 20%), ceea ce determină o utilizare ineficientă a intravilanului; Blocuri cu apartamente pentru specialiști puține; Lipsa unor lucrări de îndiguire a cursurilor de apă;

	<ul style="list-style-type: none"> Inexistenta unui sistem de gestionare a deseurilor;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> Existența unor proiecte (aflate în diferite faze de lucru) pentru extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă și introducerea canalizării; Existența unui program al Guvernului Romaniei (HG nr.328/28.03.2007) prin care se poate finaliza electrificarea în comună; Posibilitatea utilizării potențialului hidroenergetic al apelor curgătoare din zonă pentru obținerea energiei electrice (microhidrocentrale), în special pentru institutiile publice din comuna; Posibilitatea compactării deșeurilor lemnoase (în brichete, peleți) și a utilizării lor pentru căldură; Posibilitatea de a construi locuințe prin programul ANL și de a atrage astfel potențiali tineri specialiști în comună; 	<ul style="list-style-type: none"> Costurile mari ale lucrurilor de canalizare, indiguire și amenajare a apelor; Costurile mari de realizare a unui sistem integrat de gestionare a deseurilor; Valoarea mare a contribuției locale pentru aceste lucruri și felul în care se realizează finanțarea (întai beneficiarul face cheltuielile care ulterior i se decontează)
Economia	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> Existența unor resurse naturale: substanțe nemetalifere, roci utile, a agregatelor naturale (nisip și pietriș), calcar, ape minerale (apa oligominerală, sulfuroasă); Existența resurselor de lemn (primăria dispune de păduri în domeniul public), poate permite valorificarea lor, dar numai într-o formă superioară, printr-o valoare adăugată a produselor cât mai mare; 	<ul style="list-style-type: none"> Număr mic de agenți economici (în sfera productivă sunt înregistrați doar 4 cu activități în prelucrarea lemnului); Agricultura de subsistență deține ponderea majoră în cadrul activităților; Soluri din clasa de fertilitate V (foarte slabe);
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> Politica și programele de finanțare ale Guvernului României și Uniunii Europene de valorificare a surselor de energie regenerabile poate permite amenajarea cursurilor de apă pentru valorificarea potențialului lor hidroenergetic (microhidrocentrale), precum și turistic (pescuit sportiv) și acvacultură; Existența deșeurilor lemnoase (rumeguș) ar putea justifica compactarea acestora (brichete de rumeguș, peleți) și folosirea combustibilului pentru încălzire, sau vânzarea lui; se pot face investiții în exploatarea 	<ul style="list-style-type: none"> plecarea tinerilor din comună datorită lipsei locurilor de muncă; situarea relativ departe de cel mai apropiat oraș (30 km) poate crea mari probleme în atragerea unor investitori, care în general prefera arealul din vecinătatea aglomerărilor urbane; deprofesionalizarea persoanelor care au lucrat în industria mecanică, a lemnului (la Sighet, Viseu) și nu mai activează de mulți ani în aceste sectoare;

<p>substanțelor nemetalifere și a rocilor utile, a agregatelor naturale (nisip și pietriș), a calcarului, a apelor minerale (apa oligominerală, sulfuroasă);</p> <ul style="list-style-type: none"> • sectorul zootehnic al comunei poate fi dezvoltat prin amenajarea unor micro-ferme de creștere organizată a animalelor și dotarea cu centre de colectare și prelucrare a produselor animale: carne, lapte, lână ș.a.; 	
Turismul	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Situatia unei suprafețe de aprox. 1.000 ha din domeniul public al comunei în interiorul Parcului Natural Munții Maramureșului; • Amplasarea comunei într-un cadru natural deosebit de pitoresc; • Existența unor peșteri în zonă, identificate de Clubul de Speologie Montană Baia Mare; • Situatia în vecinătatea centrului geografic al Europei (Dilove, Ucraina); 	<ul style="list-style-type: none"> • Drumurile de o calitate inferioară (atât drumul județean cât și cele comunale necesită lucrări de modernizare); • Alimentare cu apă insuficientă și inexistența canalizării, condiții de bază pentru clasificarea pensiunilor; • Pe raza comunei nu există nici o pensiune turistică;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea ca Parcul Natural Munții Maramureșului, cel mai mare ca suprafață din țară, să devină un pol de mare atracție turistică, angrenând dezvoltarea întregii regiuni; • Existența unor peșteri în zonă care pot fi incluse în programele (traseele turistice) turistice; • Corelarea strategiei de dezvoltare turistică a comunei cu cea a Parcului Natural Munții Maramureșului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Existența în Maramureșul istoric a unor zone deja recunoscute la nivel național și internațional în domeniul agroturismului ar putea genera o concurență puternică pentru viitoarele pensiuni din Bistra;
Sănătate	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Existența dispensarelor în cele 3 localități ale comunei; • Existența personalului medical de specialitate (3 medici și 3 asistente); 	<ul style="list-style-type: none"> • Inexistența asistenței medicale permanente, medici navetiști; • Dispensare inadecvate, este necesară reabilitarea și dotarea lor; • Inexistența unei farmacii;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea de către primărie și punerea la dispoziția potențialelor firme farmaceutice interesate a unui spațiu care ar putea fi amenajat pentru o farmacie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Faptul că farmaciile sunt private poate crea probleme în atragerea lor în comuna;
Învățământ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unităților de învățământ (4 	<ul style="list-style-type: none"> • Ponderea mare a personalului didactic

<p>școli și 11 grădinițe) în toate localitățile comunei;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toate cele 4 școli au încălzire centrală, sunt alimentate la rețeaua de apă potabilă; • Asigurarea ocupării catedrelor cu personal didactic; • Nr. ridicat de cadre didactice (45) care utilizează calculatorul la nivel AEL sau ECDL; • Nr. ridicat de cadre didactice (39) care cunosc o limbă străină de circulație internațională (engleză, franceză) 	<p>necalificat (24 persoane din totalul de 65);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalul calificat este în majoritatea lui navetist nefiind conectat la realitățile și problemele comunei (timpul petrecut în comună este foarte scurt, între două trenuri); • Spațiile de învățământ sunt neadecvate (două necesită extindere, 4 necesită renovare, toate necesită dotări cu mobilier, echipament IT și electronic, aparatură laboratoare, materiale didactice); • Una dintre școli nu are grupuri sanitare;
<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea facilităților oferite prin legea tinerilor, construcția de locuințe ANL, pentru atragerea și stabilirea în comună a unor tinere cadre didactice calificate, care locuind în comună vor fi conectate mai intens la viața culturală și spirituală a cetățenilor comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul reducerii calității actului educațional datorită cadrelor didactice care nu locuiesc în comună sau sunt necalificate; • Riscul plecării celor mai buni elevi încă din ciclul gimnazial către alte unități de învățământ considerate mai performante;
<p>Cultură, sport</p>	
<p>PUNCTE TARI</p>	<p>PUNCTE SLABE</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Existența a două cămine culturale (în Bistra și Valea Vișeului); • Existența terenurilor de fotbal în două localități; • Existența unei structuri în roșu pentru o sală de sport; • Existența unui ONG în comună cu activități în domeniile cultură, sport; 	<ul style="list-style-type: none"> • Inexistența căminului cultural într-una din localitățile comunei (Crasna Vișeului); • Căminele culturale existente în două localități sunt nefuncționale (cel din Bistra necesită finalizare, cel din Valea Vișeului reabilitare); • Inexistența unui spațiu amenajat ca discotecă pentru tineri; • Inexistența unei săli de sport funcționale; • Cele două terenuri de fotbal existente sunt impracticabile; • Inexistența terenului de fotbal într-una din localitățile comunei;
<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Programul Ministerului Culturii de reabilitare a așezămintelor culturale din mediul rural și mic urban; • Programul Guvernului României derulat prin Compania Națională de Investiții de preluare și finalizare a structurilor sălilor de sport construite înainte de anul 2000; 	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea obținerii finanțării pentru cultura și sport (atat pentru infrastructura cat si pentru sustinerea activitatilor)
<p>Administrație publică locală, participare civică</p>	
<p>PUNCTE TARI</p>	<p>PUNCTE SLABE</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Interesul primarului și a personalului primăriei pentru identificarea și soluționarea problemelor (identificarea surselor de finanțare, a firmelor de proiectare și consultanță, colaborarea cu acestea); • Perfecționarea personalului primăriei prin participarea la cursuri și stagii de pregătire (utilizarea calculatoarelor, programele de finanțare ale UE, etc.); 	<ul style="list-style-type: none"> • Interes scăzut din partea cetățenilor pentru rezolvarea problemelor comunei (la chestionarele utilizate pentru întocmirea prezentei strategii de dezvoltare, majoritatea celor chestionați au identificat problemele cu care se confruntă satul lor, dar mai puțini au fost interesați să identifice problemele cu care se confruntă comuna în ansamblu); • Colaborarea mai slabă a aparatului primăriei cu cetățenii din Crasna Vișeuului și Valea Vișeuului (ar fi necesară delegarea în anumite zile a unor persoane din cadrul primăriei care să se ocupe exclusiv de soluționarea problemelor cetățenilor acestor sate); • Inexistența în comună a unui centru de informare privind finanțările UE în actuala perioadă (2007-2013); • Număr mic de ONG-uri în comună;
<p style="text-align: center;">OPORTUNITĂȚI</p>	<p style="text-align: center;">AMENINȚĂRI</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Deschiderea oferită de diversele programe, asociații ale administrațiilor publice locale și rețele din UE (Rețeaua Leader, Convenția Carpatică, Euromontana, etc.); • Posibilitatea continuării colaborării cu Agenția UrbaNET, pentru detalierea acestei strategii (prin planuri operationale, proiecte, perfecționarea personalului primăriei Bistra); • Existența unui proiect aflat în faza de evaluare a Programului de Modernizare a Administrației Publice PHARE 2005-2006, care în eventualitatea obținerii finanțării va determina o dotare superioară a Primăriei Bistra, precum și desfășurarea unor cursuri de perfecționare; 	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul de a pierde posibile finanțări ale UE datorită inexistenței unui centru de informare (sau cel puțin a unei persoane specializate) la nivelul comunei;

V. OBIECTIVELE STRATEGIEI

Obiectivul general:

Cresterea calitatii vietii tuturor cetatenilor comunei Bistra pana in anul 2013, la nivelul altor comunitati montane din Uniunea Europeana, situate in Muntii Carpati, sau Alpi.

Materializarea acestui obiectiv general se va face prin mai multe obiective specifice, cuantificate printr-o serie de indicatori masurabili.

Obiective specifice:

Obiectivul specific 1

Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii de transport si comunicatii, fapt care va avea un impact semnificativ în creșterea competitivității economice, facilitarea integrării comunei în circuitul valorilor nationale si europene.

Prin acest obiectiv specific se urmărește crearea condițiilor pentru creșterea investițiilor, promovarea unui transport durabil și a coeziunii spațiale.

Indicatori masurabili

- Punct frontiera deschis la Valea Viseului – Dilove (Ucraina)
- Drumul judetean modernizat pe o lungime de 11,85 km
- Drumuri comunale modernizate pe o lungime de 14 km
- Drumuri forestiere amenajate pe o lungime de 10 km
- Gara CFR reabilitata
- Semnal telefonie mobila pe intreg arealul locuibil al comunei
- Televiziune prin cablu si Internet pe intreg arealul locuibil al comunei

Obiectivul specific 2

Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii edilitare si de mediu va viza îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, respectarea acquis-ului comunitar de mediu.

Indicatori masurabili

- Extinderea rețelei de alimentare cu apa potabila pe o lungime de 40 km
- Introducerea rețelei de canalizare pe o portiune de 52 km
- Realizarea unui sistem integrat de gestionare a deseurilor
- Protectia prin indiguiri a malurilor apelor pe o portiune de 10 km
- Realizarea unui parc central comunal
- Realizarea unui parc pentru copii

Obiectivul specific 3

Dezvoltarea economica prin constituirea unui mediu favorabil dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii si promovarea potentialului turistic

Elementul cheie al acestui obiectiv specific este crearea unui cadru favorabil dezvoltarii spiritului antreprenorial si atragerii investitiilor private in comuna pentru valorificarea potențialului turistic.

Indicatori masurabili

- 5 agenti economici noi cu activitati pe raza comunei
- 100 locuri munca create (de preferinta 50 pentru barbati si 50 pentru femei)
- 1 minicomplex turistic
- 5 pensiuni montane
- 1 partie schi

- 6 milioane Euro atrase în comună prin investiții private (directe, sau cofinanțate)

Obiectivul specific 4

Dezvoltarea capacității administrației publice locale pentru a fi capabilă să implementeze reforma administrativă și integrarea comunei în ansamblul european

Prin aceasta se dorește realizarea unor legături strânse între administrația publică locală și cetățeni, care să poată determina o dezvoltare durabilă a comunității. Realizarea unei administrații publice transparente va presupune servicii bazate pe corectitudine, eficiență, egalitate de șanse.

Indicatori măsurabili

- 30 persoane din administrația publică locală și alte instituții publice din comuna participante la diverse cursuri de perfecționare/specializare
- 10 proiecte publice finanțate de UE, sau alte organisme și implementate
- 6 milioane Euro atrase de la UE și Guvernul României pentru proiecte de utilitate publică

Obiectivul specific 5

Cresterea calității vieții tuturor locuitorilor comunei prin acces la educație, sănătate, cultură și sport.

Indicatori măsurabili

- 1 farmacie înființată;
- 1 cabinet stomatologic;
- 1 cămin cultural nou construit și 2 reabilitate (unul cu sală de sport);
- 1 centru cultural tradițional huțul;
- 3 terenuri de fotbal amenajate;
- 1 bazin de înot construit;
- 20 tineri specialiști atrași în comuna

Obiectivul specific 6

Dezvoltarea spiritului civic și participarea activă a cetățenilor la viața comunității.

Persistența modelului vechi, moștenit din comunism, de cetățeni fără inițiativă și responsabilitate în comunitatea lor, este extrem de nocivă. Comunitățile rurale sunt dependente la nivel decizional, economic și educațional. Ele trebuie să devină funcționale. Ca măsură esențială, se impune schimbarea atitudinilor în sensul constituirii unei viziuni comunitare. Când cetățenii comunei vor deprinde abilitatea de a avea inițiativă și a duce lucrurile la capăt, calitatea vieții tuturor va crește.

Indicatori măsurabili

- 5 ONG-uri înființate cu activități în domeniile cultural, sportiv, educațional, servicii sociale
- 10 proiecte implementate de către acestea în domeniile anterior menționate

VI. DIRECȚII DE DEZVOLTARE

1	Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii de transport si comunicatii
1.1	Deschiderea punctului de frontiera cu Ucraina, Valea Viseului – Dilove
1.2	Modernizarea drumului judetean DJ 185
1.3	Modernizarea si amenajarea drumurilor comunale, forestiere si a strazilor
1.4	Modernizarea podurilor existente si construirea unor poduri si podete noi in comuna
1.5	Reabilitarea haltei CFR Bistra
1.6	Realizarea retelei de comunicatii Internet si cablu TV in intreaga comuna
1.7	Acoperirea cu semnal de telefonie mobila pe toata suprafata comunei
2	Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii edilitare si de mediu
2.1	Reabilitarea si extinderea alimentarii cu apa potabila in toate localitatile comunei
2.2	Realizarea sistemului de canalizare in toate localitatile comunei
2.3	Dezvoltarea unui sistem integrat durabil de management al deseurilor
2.4	Extinderea retelei de alimentare cu energie electrica si a iluminatului public
2.5	Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin amenajarea cursurilor de apa in vederea prevenirii inundatiilor în cele mai vulnerabile zone
2.6	Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000
2.7	Infiintarea unui parc central comunal
2.8	Infiintarea unui parc de joacă pentru copii
2.9	Constructia de locuinte pentru specialisti
3	Dezvoltarea economica prin constituirea unui mediu favorabil dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii si promovarea potentialului turistic
3.1	Realizarea ofertei comunei de atragere a investitorilor privati
3.2	Promovarea potentialului turistic ca principala masura de dezvoltare economica
3.3	Producerea de energie verde prin valorificarea potentialului hidroenergetic si a biomasei
3.4	Sprijinirea producatorilor agricoli
3.5	Infiintarea unui centru comercial comunal
4	Dezvoltarea capacitatii administratiei publice locale pentru a fi capabila sa implementeze reforma administrativa si integrarea comunei in ansamblul european
4.1	Cresterea performantelor functionarilor publici prin perfectionarea lor in domenii specifice activitatii lor: administratie publica, management de proiecte, utlizarea tehnicii de calcul, achizitii publice
4.2	Crearea in cadrul primariei a unui centru de informare pentru programele Uniunii Europene
4.3	Participarea in cadrul retelelor si a programelor de colaborare europene: Leader +, Euromontana
5	Cresterea calitatii vietii tuturor locuitorilor comunei prin acces la educație, sănătate, cultură și sport
5.1	Invatamant, resurse umane
5.1.1	Reabilitarea si modernizarea unitatilor de invatamant scolar si prescolar
5.1.2	Infiintarea a doua clase tip SAM (Scoala Arte si Meserii) cu profil agroturism si agromontan
5.1.3	Atragerea si stabilizarea in comuna a unui corp didactic calificat, precum si a altor tineri specialisti
5.2	Sanatate
5.2.1	Reabilitarea si modernizarea dispensarelor si asigurarea asistentei medicale permanente

5.2.2	Infiintarea unui cabinet stomatologic
5.2.3	Infiintarea unei farmacii
5.3	Cultura
5.3.1	Constructia, reabilitarea si modernizarea asezamintelor culturale din cele 3 localitati
5.3.2	Centrul cultural traditional hutul
5.4	Sport
5.4.1	Amenajarea a 3 terenuri de fotbal
5.4.2	Finalizarea constructiei unei sali de sport
5.4.3	Construirea unui bazin de inot
6	Dezvoltarea spiritului civic si participarea activa a cetatenilor la viata comunitatii
6.1	Crearea de ONG-uri care sa sprijine dezvoltarea comunitara: culturala, sportiva
6.2	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele aflate in dificultate

VII. MĂSURI ȘI PROIECTE DE DEZVOLTARE

Deoarece, pe de o parte, la data întocmirii prezentei strategii nu au fost definitive ghidurile solicitantului pentru toate programele operaționale, iar pe de altă parte primăria nu poate controla toate direcțiile de dezvoltare, nefiind de competența ei, vom enumera aici doar câteva măsuri și fișe de proiect, capitolul rămânând deschis completărilor ulterioare.

1.1 Deschiderea punctului de frontiera cu Ucraina, Valea Viselui – Dilove

A fost depus și se afla în faza de evaluare proiectul “Studies for developing cross border point in Valea Viselui, Bistra commune, Maramures” în cadrul Programului de Cooperare Transfrontaliera Romania – Ucraina PHARE CBC 2005/017-539.01.01.

Prin acest proiect se urmărește realizarea studiilor de fezabilitate pentru deschiderea punctului de frontiera și modernizarea drumului pe o lungime de 1,5 km.

Noua ruta, accesibilă traficului ușor, de până la 16 tone, urmează să reducă distanța între zona de est a județului (Borsa, Viseu, Valea Ruscovei) și frontiera cu aproximativ 40 de kilometri, pentru că maramuresenii nu vor mai fi obligați să meargă până la Sighet ca să ajungă în localitățile românești de peste graniță.

Infrastructura astfel creată va constitui pe viitor o bază pentru deschiderea legăturilor de transport între coridoarele rutiere pan-europene din vestul Europei și zona Ujghorod-Lviv, respectiv Rachiv-Ivano Frankivsk-Cernauti.

Drumul transfrontalier ar putea fi dat în exploatare în anul 2013.

1.2 Modernizarea DJ 185 de la km 0+000 la km 11+850

A fost depusă fișa de proiect pentru PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2007-2013.

INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROIECT

Regiunea	Nord-Vest Județul Maramures, comuna Bistra
Titlul proiectului	Modernizarea DJ 185 de la km 0+000 la km 11+850
Axa prioritară și domeniul de intervenție din POR 2007-2013	Axa prioritară 2 – „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale” Domeniul de intervenție 2.1 – „Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția / reabilitarea șoselelor de centură”

Localizarea proiectului	Judetul Maramures, comuna Bistra
Obiectivele proiectului	Modernizarea DJ 185 pentru a face legatura intre DN 18 si punctul de frontiera care se va deschide intre Romania si Ucraina la Valea-Viselui-Dilove, care va se va realiza printr-un program finantat prin programul PHARE CBC
Zonele țintă și / sau grupurile țintă	Aprox. 100.000 locuitori din zona Maramuresului istoric (Viseu, Borsa si comunele din zona)
Justificarea proiectului: nevoi identificate în Regiune / localitate	Intre Romania si Ucraina exista in zona un punct de frontiera deschis la Sihetu- Marmatiei. Acesta se afla la o distanta relativ mare (50 km) fata de comunitatile din estul judetului Maramures (Viseu, Borsa). Localitatea din Ucraina (Dilove) cu care se va face legatura este considerata centrul geografic al Europei si ucrainenii vor sa exploateze acest lucru prin crearea unui pol turistic, care ar permite si dezvoltarea comunei Bistra.

RELEVANTA

Proiectul este in concordanta cu: - Planul Judetean Anti-saracie si pentru Incluziune Sociala in vigoare - Planul de Dezvoltare Regionala al Regiunii Nord-Vest 2007-2013 (vezi www.nord-vest.ro)	Proiectul nu apare in strategia regiunii deoarece la data intocmirii ei nu se stia daca proiectul PHARE CBC privind deschiderea punctului de frontiera Valea-Viselui – Dilove va fi finantat. Prin finantarea acestui proiect, care prevede inclusiv modernizarea unui drum comunal de 1,5 km aflat pe teritoriul comunei Bistra, la frontiera cu Ucraina, este necesara si modernizarea DJ 185 intre acest punct si DN 18.
---	---

1.3. Modernizarea si amenajarea drumurilor comunale, forestiere si a strazilor

Primaria Bistra colaboreaza cu o firma de proiectare pentru realizarea unui studiu de fezabilitate privind modernizarea si amenajarea intregii retele de drumuri de pe teritoriul comunei.

In functie de costuri, lucrarile de executie se vor esalona pe intreaga perioada 2007-2013. Ca prioritate, a fost fixata modernizarea prin aplicarea unui covor asfaltic a DC 7, Petrova-Crasna Viselui.

Costul estimat al proiectului este de 1.000.000 RON.

1.7. Acoperirea cu semnal de telefonie mobila pe toata suprafata comunei

Au fost făcute demersuri către operatorii majori de telefonie mobilă. A fost primit un răspuns favorabil din partea celui solicitat de către majoritatea cetățenilor, Orange, fără a se menționa însă un termen calendaristic. Este necesară continuarea demersurilor.

2.1. Reabilitarea si extinderea alimentarii cu apa potabila in toate localitatile comunei

Aceasta masura a demarat si se va realiza in parteneriat cu alte localitati din judet prin proiectul "Moisei Eco-Logic – Alimentarea cu apa a localitatilor Moisei, Viseul de Jos, Viseul de Sus, Petrova, Leordina si Bistra", depus in cadrul Programului PHARE 2005 Coeziune Economica si Sociala, Schema de Granturi pentru Sectorul Public, Pregatirea de Proiecte in Domeniul Protectiei Mediului, Linia de Buget PHARE/ 2005/017553.04.

2.3. Dezvoltarea unui sistem integrat durabil de management al deseurilor

Tinând cont de legislația europeană în domeniul mediului, care este deosebit de restrictivă, abordarea acestei măsuri considerăm că depășește posibilitățile unei comune

și de aceea recomandăm soluționarea acestei probleme prin includerea comunei într-un masterplan la nivel județean, sau regional.

2.4. Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrica si a iluminatului public

Există un program al Guvernului Romaniei (HG nr.328/28.03.2007) prin care se poate finaliza electrificarea în comună. Pentru iluminatul public, deoarece valoarea lucrării nu este foarte mare, în situația în care bugetul local permite, se recomandă utilizarea lui.

2.5. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin amenajarea cursurilor de apa in vederea prevenirii inundatiilor în cele mai vulnerabile zone

Se încearcă găsirea unui proiectant pentru întocmirea unui SF de îndiguire și de protecție a malurilor apelor în zonele cu risc de inundație.

2.7. Înființarea unui parc central comunal

Cost: 15.000 RON

Infiintarea unui parc central comunal ar personaliza comuna si ar permite folosirea eficienta a fortei de munca specializata in prelucrarea lemnului de pe raza comunei. Propunem realizarea unor zone verzi, florale si a unui mobilier urban din lemn, material care este ecologic, se gaseste in zona si este utilizat in mod traditional.

2.8. Înființarea unui parc de joacă pentru copii

Cost: 15.000 RON

Ca si in cazul parcului central comunal propunem instalarea unor aparate de joaca pentru copii realizate de catre firme, sau mesteri locali, din lemn.

3.1. Realizarea ofertei comunei de atragere a investitorilor privati

Implementarea proiectelor comunității necesită cofinanțare. Ținând cont de valoarea acestora (mai ales în cazul celor de infrastructură), cât și de modul de acordare a finanțării europene (retroactivă), este necesară atragerea unor investitori privați, care prin contribuția lor la bugetul local să permită cofinanțarea proiectelor comunității. Pentru atragerea investitorilor privați comunitățile locale intră în competiție. Este necesară realizarea ofertei de atragere a acestora care trebuie să conțină toate facilitățile pe care comunitatea le poate oferi acestora.

Această ofertă de atragere a investitorilor privați trebuie să conțină:

- prezenta strategie de dezvoltare;
- hărțile și planurile pentru terenurile pe care comuna dorește să amplaseze viitoarele obiective economice și turistice;
- proprietatea asupra terenurilor și prețul lor;
- accesul la utilități și infrastructura de transport;
- toate facilitățile legale pe care comuna le poate și intenționează să le ofere viitorilor investitori;

3.2. Promovarea potentialului turistic ca principala masura de dezvoltare economica a comunei Bistra

Dezvoltarea pe viitor a localitatilor comunei Bistra va fi influentata intr-o mare masura de situarea lor in arealul **Parcul Natural Muntii Maramuresului** care poate constitui un pol de dezvoltare pentru intreaga zona.

Acesta este cel mai mare parc natural din tara noastra, **suprafata sa depasind-o pe cea a Rezervatiei Naturale Delta Dunarii**. Bogatia lui floristica, faunistica, accesul la programele de finantare externa specifice rezervatiilor naturale, il va face in curand o destinatie de maxima importanta pe harta turistica a Europei.

Parcul Natural Muntii Maramuresului este situat în nordul judetului Maramures, în zona localitatilor Borsa, Moisei, Viseu de Sus, Viseu de Jos, Leordina, Ruscova, Repedea, Poienile de sub Munte, Petrova si **Bistra**, incluzând masivul Muntilor Maramuresului pâna

la frontiera româno-ucraineana.

Parcul include si terenul intravilan al localitatilor de pe raza lui (aprox. 1000 ha din suprafata comunei Bistra sunt incluse in parc).

Muntii Maramuresului sunt situati la granita de nord a tarii, între paralele de 47°35'5" si 47°58'20" latitudine nordica si între meridianele de 24°8'12" si 25°2'38" longitudine vestica. Se întind spre nord de valea Visoului si a Bistritei Aurii pe o lungime de peste 100 km, însumând o suprafata de circa 1500 de kilometri patrati.

Pe teritoriul comunei Bistra au fost evidentiata si introduse in circuitele turistice de catre Clubul de Speologie Montana Baia Mare mai multe pesteri.

Peștera Tocarnea 1

Localizare: Loc. Bistra, Dealul Tocarnea

Peștera este o diaclază cu lățimea de 0,5-0,8 m și o lungime de 19 m în calcar eocen

Peștera Tocarnea 2

Localizare: Loc. Bistra, Dealul Tocarnea

Este cea mai spectaculoasă peșteră din zonă ,are o dezvoltare de 52 m și o denivelare de 19m

Peștera Tocarnea 3

Localizare: Loc. Bistra, Dealul Tocarnea

Este o diaclază cu lățimea de 1m și dezvoltarea de 30m

Peștera Tocarnea 4

Localizare: Loc. Bistra, Dealul Tocarnea

Este dezvoltată pe o diaclază cu o lățime de 1-1,5m și o înălțime de 6-12 m, dezvoltare 54m

Peștera Tocarnea 5

Localizare: Loc. Bistra, Dealul Tocarnea

Se dezvoltă pe o diaclază și are o dezvoltare de 18m.

Avenul din Tocarnea

Localizare: Loc. Bistra, Dealul Tocarnea

Are o dezvoltare de 16m și o denivelare de -14m

Peștera mică în marne din DI Tocarnea

Localizare: Loc. Bistra, Dealul Tocarnea

Are o lungime de 15,3m și este dezvoltată în marne și calcar

Peștera din Stilo

Localizare: Loc. Bistra

Se află în versantul stâng al Văii Șenderschi la o altitudine de 1040m. Are o dezvoltare de 17 m în calcar eocen.

Peștera lui Coreniuc de la Cariera Șendrenschii

Localizare: Loc. Bistra

Se află la cariera Șenderschi. Are o dezvoltare de 84 m în calcar eocen.

Peștera nr. 2 de la Cariera Șendrenschii

Localizare: Loc. Bistra

Este o diaclază și are o dezvoltare de 13 m

Avenul Șendrenschii

Localizare: Loc. Bistra

Se află în versantul drept al Văii Șenderschi, are o dezvoltare de 17m și o denivelare de 8m.

Un alt factor pozitiv îl constituie **situarea în imediata vecinătate a centrului geografic al Europei (peste granița, Dilove în Ucraina), existând posibilitatea ca ucrainenii să valorifice acest avantaj din punct de vedere turistic.**

Borna din localitatea Dilove, Ucraina, care marchează centrul geografic al Europei și pe care sta scris:

„LOCUS PERENNIS DILICENTISSIME CUM LIBELLA
LIBRATIONIS QUAE EST IN AUSTRIA ET IN HUNGARIA
CONFECTACUM MENSURA GRADUM MERIDIONALIU ET
PARALLELOUMIERUM EUROPEUM MDCCCLXXXVII”

„Loc etern. Folosind aparate special fabricate în Austria și
Ungaria ce măsoară meridiene și paralele,
s-a fixat extrem de precis Centrul Europei. 1887”

Tradițiile și folclorul ucrainian încă prea puțin cunoscute, sunt reprezentate în comuna de câteva festivaluri:

Festivalul "Obiceiuri de primăvara la ucrainenii" - Crasna, Bistra și Valea Visului Maramuresului are o relație foarte strânsă și îndelungată cu poporul ucrainean, care în ultimii patru ani este sărbătorită printr-un festival al primăverii, al cântecului și al dansului, organizat de Uniunea Ucrainenilor din România.

Ruptul Sterpelor - Bistra

Este un vechi obicei care marchează începutul sezonului pastoral, activitate foarte răspândită în zona Maramuresului. Acest ritual de fecunditate presupune separarea oilor sterpe de cele care au dat naștere, pentru a oferi mioarelor fertile un tratament preferențial pe parcursul întregii veri. După separarea turmelor, mulgerea oilor și măsurarea laptei, se lasă cu ospăț și veselie la casa fiecărui gospodar, pentru a sărbători cu familia și prietenii deschiderea unui nou sezon de păstorit.

Toate aceste elemente naturale, la care se adauga traditiile si folclorul ucrainian inca prea putin cunoscute, situarea in Maramuresul Istoric care este deja o destinatie turistica cautata, creaza posibilitati certe pentru **realizarea unui turism performant in comuna Bistra, la înalte standarde internaționale, care să permită atragerea turiștilor din tara, Ucraina si Uniunea Europeană.**

În întreaga desfășurare a turismului, efectul economic este generat, ca intensitate și calitate, de relația cerere- ofertă.

Aceasta oferta de condiții naturale asigurată și cu perspectivă de dezvoltare în viitor, atrage în paralel celelalte aspecte ale ofertei: crearea infrastructurii, realizarea bazei naturale de cazare, de alimentație publică, de agrement, de comerț, etc. Acest (etc) este dependent de inventivitatea factorului organizatoric și el se poate ca atare extinde foarte mult favorizând evident eficiența.

O regulă de bază ce trebuie urmărită este aceea că oferta în ansamblul ei să constituie o marfă de calitate, astfel încât turistul să fie dispus să cheltuiască cât mai mult.

Astăzi, turistul din Uniunea Europeană își caută destinația pentru concediu prin Internet. Biletele de transport, rezervările pentru camerele de hotel, etc., se procură tot prin Internet.

- ◆ Este necesar ca structurile turistice care vor fi create in comuna Bistra sa fie incluse într-o rețea informatică capabilă să informeze on-line, potențialul turist din orice colț al lumii.
- ◆ Nu putem avea un turism competitiv la nivel internațional, fără ca personalul care intră în contact cu turiștii straini să aibă capacitatea de a utiliza calculatorul și să cunoască o limbă de circulație internațională, de preferință engleza.

O alta regula este crearea unor structuri care sa atraga turistii pe tot parcursul anului (atat vara, cat si iarna).

Vor putea fi oferite pachete turistice complexe, care să ofere odihna, entertainment, educatie ecologica, traditii folclorice si culturale.

O altă sursă de venituri pentru populatia din comuna o va constitui **producerea obiectelor artizanale.**

Noi producem și exportăm mărfuri **artizanale** pentru care nu obținem nici jumătate din prețul de desfacere de pe piețele din Vest. Ori dacă aceste mărfuri artizanale și altele chiar realizate la comandă, le desfacem aici turiștilor străini, la un preț mai ridicat pentru noi și mult mai mic decât cel din străinătate, turistul ajunge să obțină sejurul la un preț total mult mai mic decât cel pe care l-ar fi plătit într-o țară din UE.

PROPUNERI DE DEZVOLTARE TURISTICA A COMUNEI

A. Treetop walk (Aleea prin varful copacilor)

Proiect recomandabil sa fie realizat in parteneriat cu Administratia Parcului Natural Muntii Maramuresului.

Acest proiect, care este un exemplu de buna practica in utilizarea fondurilor europene si a resurselor locale, a fost implementat in regiunea Sauwald din Austria, prin programul Leader+, creind un pol de atractie turistica si personalizand aceasta zona.

Costul total al proiectului: EUR 762 153

Website: www.baumkronenweg.at www.sauwald.at

Au fost create doua pasarele la inaltime prin padure care ofera o plimbare reconfortanta 'treetop walk'.

Una trece prin varful copacilor mai tineri, cam 10 m inaltime, cealalta mai inalta, aprox. 24 m si mai lunga, aprox. 170 m.

Plimbarea prin varful copacilor mai include si alte elemente: un pod suspendat de 60 m lungime, cabane la inaltime („Tarzan houses”) avand 36 paturi. Totodata un sistem de sonorizare amplifica sunetele padurii.

Pe langa agrement, 'treetop walk' adauga si o valoare educationala si culturala. Sunt oferite informatii despre copaci, padure, utilizarea economica a lemnului, ciclul natural al padurilor.

Constructia reprezinta un element inovativ si au fost folosite resursele locale: lemn, tamplari, mesteri din zona.

In primul ei sezon, iunie-noiembrie 2005 proiectul a atras 162.000 turisti, depasind cu mult numarul estimat de 25.000 vizitatori. Banii atrasi de pe urma turistilor sunt folositi pentru extinderea proiectului.

Proiectul a adus 17 noi locuri de munca pentru femeile din zona: catering, intretinere, ghizi turistici, vanzare bilete.

Un astfel de proiect poate fi implementat in parteneriat cu Administratia Parcului Natural Muntii Maramuresului. El va atrage turisti si implicit venituri, dar va avea si un rol educational (prezentarea florei si faunei parcului, educatie ecologica).

Prin realizarea constructiilor de lemn de catre firmele cu activitate in prelucrarea lemnului si a meserilor din zona, valoarea adaugata a acestui proiect devine mai mare.

B. Ministatiune turistica pe tot timpul anului

În situația în care se vor găsi investitori privati, in combinatie cu sursele de finanțare publica care să permită demararea unor lucrări de investiții, prin valorificarea factorilor anterior mentionati, comuna poate deveni un punct de atracție pentru turismul intern si internațional. Pentru aceasta, în baza unor studii de fezabilitate se vor propune obiectivele de investiții care urmează a fi realizate în cadrul proiectului. Propunem o grupare a acestora pe categorii de interes și surse de finanțare, astfel:

a). investiții de utilitate publică din fonduri publice:

- drumuri principale de acces și de servire a obiectivelor de interes public;
- drumuri secundare;

- parcări publice;
- alei pietonale;
- alimentari cu utilități: apă, canalizare, combustibil (peleti), energie electrică;
- partii schi și sanii;
- amenajare curs de apă pentru pescuit sportiv;
- amenajare zone verzi;
- puncte colectare deșeurii;
- rețea informatică conectată Internet;

b). investiții de interes public din fonduri private:

- 2 minihoteluri cu specific rural cu câte 25 locuri cazare și câte 50 locuri alimentație publică;
- 5 pensiuni totalizând 50 locuri cazare;
- 2 spații comerciale;
- 2 miniterenuri sportive (tenis, handbal).

Pentru minihoteluri și pensiuni propunem prevederea în regulamentul urbanistic a folosirii unei arhitecturi care să personalizeze zona, utilizând elemente în lemn și piatră specifice zonelor montane.

c). investiții de interes privat din fonduri private:

- case de vacanță familiale (sau cabane de weekend) - 20

Pentru acestea propunem modele din lemn, de dimensiuni mici, la preturi accesibile, executate de mesteri din zona.

Prezentam cateva modele si pretul lor de vanzare pe piata SUA.

Avalon Pine Shed Kit 10x10:
\$5,229

Derand Pine Shed Kit 12x14:
\$6,798

Forester Custom Cabin Kit
14x16: \$12,517

Ranger Custom Cabin Kit 14x20:
\$13,069

Tahoe Pine Shed Kit 14x16:
\$11,517

Indicatori	
Nr. turisti pe an „treetop walk”	50.000
Nr. locuri cazare - total, din care:	100
- în minihoteluri	50
- în pensiuni	50
Nr. case de vacanță (cabane)	20
Nr. locuri alimentație publică	200
Nr. locuri de muncă nou create - total, din care:	40
- in „treetop walk”	15
- in minihoteluri	10
- pensiuni	15

3.3. PRODUCEREA DE ENERGIE VERDE PRIN VALORIFICAREA POTENTIALULUI HIDROENERGETIC SI A BIOMASEI PE RAZA COMUNEI BISTRA

JUSTIFICARE

POLITICA UNIUNII EUROPENE

Obiectivele majore ale politicii Uniunii Europene in domeniul energiei sunt:

- Siguranta alimentarii cu energie;
- Sisteme de energie competitive;
- Protectia mediului.

Cresterea dependentei Uniunii Europene de sursele externe de energie, combaterea schimbarilor climatice si liberalizarea pietelor de energie, au accentuat importanta sigurantei alimentarii cu energie, asa cum se reflecta si in Cartea Verde "Spre o strategie europeana pentru siguranta in alimentarea cu energie" COM (2000) 769. Acest document considera ca sursele regenerabile de energie pot contribui semnificativ la cresterea resurselor interne de energie, si defineste sursele noi si regenerabile de energie drept o prioritate politica. Utilizarea sursele regenerabile raspunde astfel atat limitarii dependentei Europei de sursele de energie externe, cat si respectarii obligatiilor de mediu asumate prin protocolul de la Kyoto, ratificat la 5 martie 2002 de catre Uniunea Europeana.

Inca din decembrie 1997, Cartea Alba pentru o Strategie Comunitara si un Plan de Actiune "Energie pentru viitor: sursele regenerabile" a definit strategia in domeniu, si a lansat "Campania de demarare" a investitiilor. Obiectivul strategic propus de Cartea Alba este dublarea pana in 2010 a contributiei surselor regenerabile la totalul consumului de energie din tarile Uniunii Europene, si anume de la 6% la 12%.

Cel mai important act legislativ in domeniu este Directiva 2001/77/EC din 27 septembrie 2001 privind Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile, pe piata unica de energie.

Alaturi de atingerea, pana in anul 2010, a cotei de 12% privind contributia surselor regenerabile la totalul consumului de energie, un alt obiectiv al Directivei este cresterea contributiei surselor regenerabile de la 14% la 22% din consumul brut de energie electrica, deasemenea pana in anul 2010.

POLITICA ROMANIEI

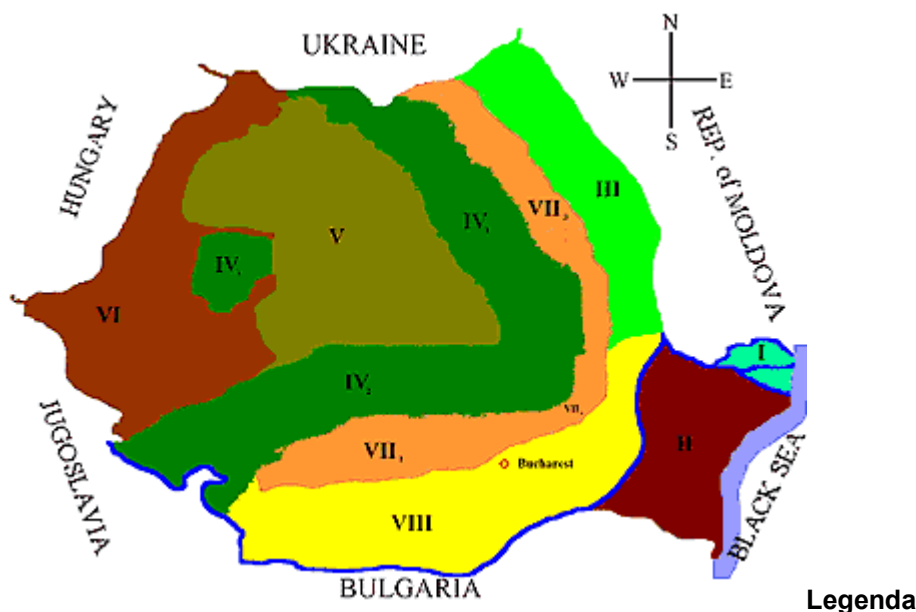
Promovarea surselor de energie regenerabila (SER)

Populatia rurala impreuna cu populatia urbana din orasele medii (sub 50 mii de locuitori) vor fi considerate ca segmentul primar al pietei pentru aplicatiile SER, avand in vedere ca aceasta populatie (61% din total) este in apropierea resurselor si este probabil sa nu aiba aceleasi posibilitati si aceeasi diversitate a aprovizionarii cu energie ca populatia urbana.

SER pot constitui un venit suplimentar pentru populatia rurala intr-o perioada in care tranzitia spre economia de piata genereaza dificultati. Combinarea calitatii de producator si consumator de energie poate fi unul dintre principalele obiective ale strategiei in zonele rurale.

O crestere a cererii de energie va conduce la cresterea dependentei de energia din import. Una dintre sarcinile promovarii SER este reducerea dependentei de importurile de combustibil si in consecinta, nivelul platilor pentru energia primara importata.

Disponerea SER pe teritoriul Romaniei

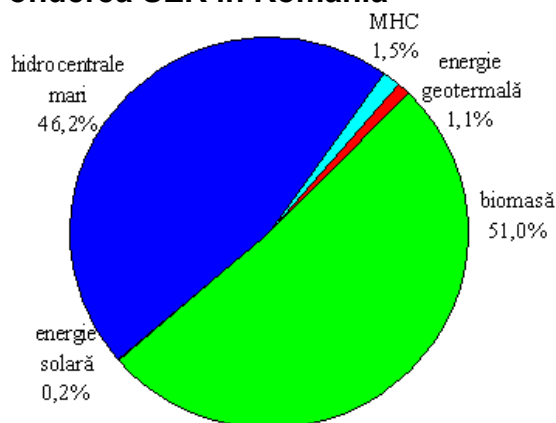
Legenda

- I. Delta Dunarii (energie solara);
- II. Dobrogea (energie solara, energie eoliana);
- III. Moldova (campie si platou: micro-hidro, energie eoliana, biomasa);
- IV. Carpatii (IV1 - Carpatii de Est; IV2 - Carpatii de Sud; IV3 - Carpatii de Vest, potential ridicat in biomasa, micro-hidro);
- V. Platoul Transilvaniei (potential ridicat pentru micro-hidro);
- VI. Campia de Vest (potential ridicat pentru energie geotermica);
- VII. Subcarpatii (VII1 - Subcarpatii getici; VII2 - Subcarpatii de curbura; VII3 - Subcarpatii Moldovei: potential ridicat pentru biomasa, micro-hidro);
- VIII. Campia de Sud (biomasa, energie geotermica, energie solara).

Potentialul energetic al surselor de energie regenerabila din Romania

Sursa	Potential anual	Aplicatie
Energie solara	60,0 PJ 1,2 TWh	Energie termica Energie electrica
Energie eoliana	23,0 TWh	Energie electrica
Energie hidro, din care Micro-hidro	40,0 TWh 6,0 TWh	Energie electrica Energie electrica
Biomasa	318,0 PJ	Energie termica
Energie geotermala	7,0 PJ	Energie termica

Pondereea SER in Romania

Cadrul legal existent în România

Legislație primară în domeniul SRE

- Legea energiei electrice nr. 318/2003
- HG nr. 1535/2003 privind aprobarea Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie
- HG nr. 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie
- HG nr. 1429/2004 pentru aprobarea Regulamentului de certificare a originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie
- HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie
- HG nr. 958/2005 pentru modificarea HG nr. 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie și pentru modificarea și completarea HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie
- **Legislație secundară în domeniul SRE:**
 - Ordinul ANRE nr. 23/2004 privind procedura de supraveghere a emiterii garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie
 - Regulamentul de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 15/2005
 - Metodologia de stabilire a valorilor minime și maxime de tranzacționare a certificatelor verzi, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 19/2005
 - Ordinul ANRE nr. 20/2005 privind aprobarea valorilor minime și maxime de tranzacționare a certificatelor verzi

Avantaje financiare

Lunar, producătorii de E-SRE primesc pentru fiecare 1MWh de energie electrică livrată în rețea câte un certificat verde pe baza informațiilor operatorilor rețelelor la care sunt conectate instalațiile producătorilor.

Certificat verde – document care atestă o cantitate de 1 MWh de energie electrică produs din surse regenerabile de energie electrică și livrat în rețea. Certificatul verde se poate tranzacționa distinct de cantitatea de energie electrică asociată acestuia, pe o piață a contractelor bilaterale sau pe piața centralizată de certificate verzi

Pentru perioada 2007-2012 valoarea anuală minimă și maximă de tranzacționare a certificatelor verzi este echivalentul în lei al sumei de 24 Euro/certificat, respectiv echivalentul în lei al sumei de 42 Euro/certificat, calculată la cursul de schimb stabilit de Banca Națională a României, pentru ultima zi lucrătoare a lunii decembrie din anul precedent.

Din analiza studiilor existente se observa ca zona in care este situata comuna Bistra dispune de resurse de energie verde de tip microhidro si biomasa.

Valorificarea acestor resurse impune elaborarea implementarea a doua submasuri finalizate prin cel putin doua proiecte.

FISA DE PROIECT

VALORIFICAREA POTENTIALULUI HIDROENERGETIC PRIN CONSTRUIREA UNEI MICROHIDROCENTRALE CU PUTEREA INSTALATA 200 KW IN COMUNA BISTRA

Buget total : 1.400.000 Euro

din care **70.000 Euro (5%) contributia proprie**, 1.330.000 Euro (95%) contributia UE

Linie de finantare: POS CCE, Axa prioritara 4 – Cresterea eficientei energetice si dezvoltarea durabila a sistemului energetic; Domeniu major de interventie 4.2. – Valorificarea resurselor regenerabile de energie

Solicitant : Primaria Bistra

Obs: in situatia in care solicitantul este IMM, contributia proprie este 30%

Beneficii:

- Mentinerea unui mediu curat
- Asigurarea energiei electrice pentru institutiile publice din comuna (primarie, scoli, gradinite, dispensar, etc.) si implicit reducerea cheltuielilor de intretinere ale acestora;
- Cresterea veniturilor populatiei prin posibilitatea participarii persoanelor din comuna la lucrarile efectuate
- Obtinerea unor venituri la bugetul primariei prin vanzarea certificatelor verzi de aprox. **39.600 Euro/an**

JUSTIFICARE

Microhidro turbinele electrice sunt generatoare de energie ecologica, gratuita si nelimitata. Puterea apei e cea mai importanta sursa energetica care nu are in compozitia sa dioxid de carbon, dioxid de sulf, protoxizi de azot sau orice alt tip de emisie poluanta si nu produce nici un fel de reziduuri solide sau lichide. Centrala hidroelectrică se foloseste de o cadere naturala sau artificiala a unui rau si inglobeaza numeroase avantaje in comparatie cu alte surse de energie.

Comuna Bistra fiind situata intr-o zona montana dispune de cursuri de apa al caror potential hidroenergetic poate fi exploatat.

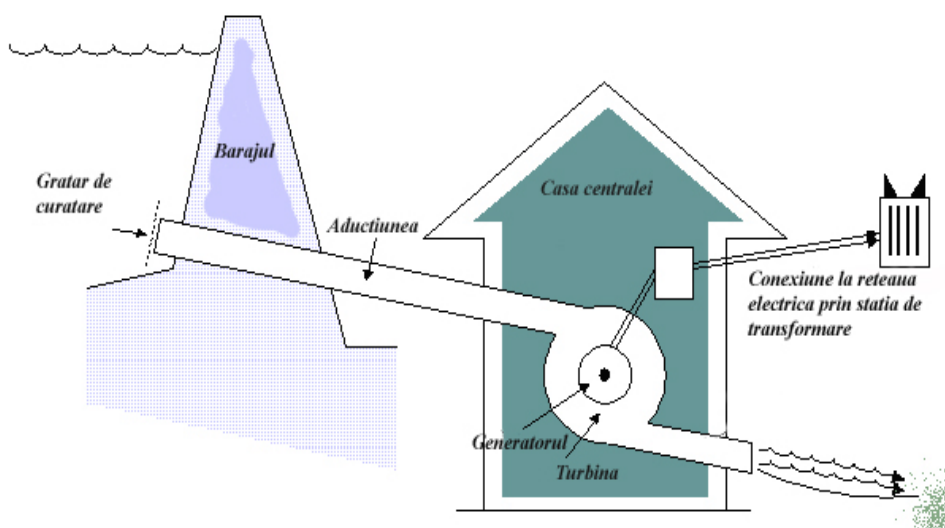
In contextul actual, pot fi subliniate urmatoarele avantaje principale ale microhidrocentralelor:

- Sunt potrivite pentru cerinte mici de putere, descentralizate (industria usoara, ferme private si intreprinderi, comunitati rurale) si pentru operatii externe retelei principale;
- Necesita retele de distributie de joasa tensiune si, eventual, micro-retele subregionale;
- Pot fi utilizate in proprietate privata, in coproprietate sau proprietate comuna, cu un necesar de forta de munca semi-calificat si cu o administrare in coproprietate, sau individuala;
- Perioada scurta de constructie cu materiale locale si utilizarea abilitatilor populatiei din zona, pot avea un impact considerabil asupra calitatii vietii rurale;
- Flexibilitatea lor, in special in ceea ce priveste adaptarea la incarcari variabile in functie

de debitul afluent, le face un component privilegiat in orice sistem energetic integrat;

- Centralele pot rezista o perioada indelungata. Unele au peste 70 de ani si sunt inca in stare de functionare. Centralele pregatite de a intra in functiune in viitorul apropiat pot prezenta o durata de viata chiar mai lunga si pot servi consumatori timp de mai multe generatii fara a polua atmosfera;
- Investitiile in hidrocentralele mici s-au dovedit a fi sigure si de nadejde de mai multe zeci de ani.

Productia de energie electrica utilizand ca resursa primara apa, este un proces de conversie energetic in care apa este un mijloc eficient de transmitere si transformare a potentialului gravitational al curgerii in energie mecanica si electrica.

Cantitatea de energie produsa depinde de doi factori:

1. Inaltimea de cadere a apei pe verticala: cu cat este mai mare, cu atat este mai mare puterea generata.
2. Debitul de apa ce trece prin turbina: puterea produsa este proportionala cu volumul de apa ce trece prin turbina in unitatea de timp (secunda, minut).

Sistemele de microhidrocentrale se impart in doua categorii importante de turbine:

- turbine pentru inaltimi mari de apa si debite mici, turbinele de impuls
- turbinele pentru inaltimi mici de apa si debite mari, turbinele de reactiune.

Constructia unei microhidrocentrale cuprinde doua categorii de lucrari: lucrarile civile si lucrarile privind echipamentele mecanice si electrice.

Lucrari civile

Principalele lucrari civile la microhidrocentrala sunt barajul de derivatie sau stavilarul, conductele pentru transportul apei la centrala electrica. Traseul apei intr-o microhidrocentrala cuprinde:

- O priza de apa care include gratarul pentru plutitori, o poarta si o intrare intr-un canal, intr-o conducta fortata sau direct in turbina, in functie de tipul amenajarii. Priza de apa este in general, construita din beton armat, gratarul din otel, iar poarta din lemn sau otel.
- Un canal si/sau conducta de aductiune si/sau conducta fortata care conduc apa la centrala electrica la amenajarile la care aceasta este situata la o distanta oarecare in aval

de priza de apă. Canalele sunt, în general, excavate și urmăresc conturul terenului. Conductele de aducțiune și conductele forțate care transportă apă sub presiune pot fi din oțel, fier, fibră de sticlă, polimer, beton sau lemn.

- Intrarea și ieșirea din turbină includ vanele și portile necesare opririi accesului apei către turbină pentru oprirea centralei și revizii tehnice. Aceste componente sunt, în general, fabricate din oțel sau fier. Portile din aval de turbină pot fi fabricate dacă întreținerea și reviziile necesită așa ceva.

- Canalul de fugă care transportă apă evacuată de la turbină înapoi în râu. Acesta, asemenea canalului de aducțiune, este realizat prin excavare.

Echipamente mecanice și electrice

Principalele componente mecanice și electrice ale unei microhidrocentrale sunt turbină (turbinile) și generatorul (generatoarele).

O turbină transformă energia hidrolică în energie mecanică. Există diferite tipuri de turbine care pot fi clasificate în mai multe feluri. Alegerea turbinei va depinde în principal de căderea disponibilă și debitul instalat în microhidrocentrală.

Turbinele sunt în general împărțite în trei categorii: de înaltă, medie și de cădere mică.

Turbinele folosite pentru căderi mici sau medii sunt cel mai des cu reacțiune și includ turbine Francis și Kaplan cu pale fixe sau variabile. Turbinele folosite pentru instalații mari sunt cele cu acțiune. Acestea includ turbinele Pelton, Turgo și Banki (curgere transversală). Turbina care are curgere transversală, este numită uneori Banki. Este folosită pentru o gamă largă de căderi, acoperind domeniile turbinelor Kaplan, Francis și Pelton. Este potrivită pentru curgeri cu debite mari și căderi mici. Tipul selecției, geometria și dimensiunile turbinei depind în principal de cădere, de debit și de viteza rotorului.

Cu privire la generatoare, există două tipuri de bază folosite în general în microhidrocentrale și anume cele sincrone și cele de inducție (asincrone). Un generator sincron poate fi folosit izolat în timp ce unul de inducție trebuie folosit legat cu alte generatoare.

Costuri

Costurile microhidrocentralelor variază într-o limită largă în funcție de tipul lor.

Microhidrocentralele de înaltă cădere sunt, în general, soluții mai puțin costisitoare din moment ce cu cât este mai înaltă căderea cu atât este necesară mai puțină apă pentru a furniza o anumită putere. Se pot lua în considerare următoarele valori de investiții specifice:

• între 1500 și 9000 Euro/kW pentru căderi între 2,3 și 13,5 m;

• între 1000 și 3000 Euro/kW pentru căderi între 27 și 350 m.

Estimativ, costul mediu pentru microhidrocentrale în Uniunea Europeană este de 5000 - 9000 Euro/kW și se împarte astfel: 35% construcții civile, 50% piese electrice, 15% altele.

Pentru prezentul proiect a fost luat în calcul un cost estimativ de 7000 Euro/kW instalat.

Rezultă astfel pentru o putere instalată de 200 kW un cost total de 1.400.000 Euro.

Venituri obținute prin vânzarea certificatelor verzi

Pentru 1 MWh energie verde livrat în rețea se primește un certificat verde.

Pretul unui certificat verde variaza între 24-42 Euro.

Vom considera un pret mediu de 33 Euro/CV, putere instalata 0,2 MW, 20 ore functionare/zi, 300 zile/an.

Venitul=33x0,2x20x300= 39.600 Euro/an

FISA DE PROIECT

Fabricarea peletilor de lemn si utilizarea lor pentru incalzirea institutiilor publice ale comunei Bistra

Fabricarea de peleți din lemn

Ca membră a marii familiei europene, România trebuie să facă dovada respectării valorilor acesteia, inclusiv în privința dezvoltării durabile.

În consecință, este necesar ca, noile tehnologii asimilate, pe lângă creșterea gradului de valorificare a resursei lemnoase, să asigure, pe cât mai mult posibil, și protecția mediului natural.

Una dintre aceste tehnologii este cea referitoare la producția de peleți din lemn. În România, una dintre rezolvările problemei rumegușului a constituit-o, în mod tradițional, realizarea de brichete din lemn, care erau folosite drept combustibil pentru sobe sau pentru centralele termice pe deșeuri, din cadrul unităților prelucrătoare din industria lemnului.

Tehnologie, produs și destinație comercială

Peleții sunt produși din deșeuri de lemn, inclusiv rumeguș, asemenea brichetelor.

Acest produs este un combustibil ecologic și reprezintă o alternativă eficientă la combustibilii clasici destinați centrelor termice (gaze naturale, CLU, lemne de foc, etc.).

Deosebirea majoră, față de brichetele clasice, constă în dimensiunea redusă și forma regulată a peletilor, fapt ce permite utilizarea acestora, drept combustibil, pentru centralele termice

automatizate. La ora actuală, în statele din vestul continentului, există și centrale termice murale, care funcționează pe baza de peleți.

Avantajele acestui combustibil sunt mai mult decât concludente:

- prin abordarea tehnologiilor de fabricare a peletilor din lemn, se rezolvă problema poluării mediului cu rumeguș și deșeuri lemnoase;
- resursă inepuizabilă de materie primă;
- costuri de fabricație reduse;
- tehnologie cu grad ridicat de mecanizare;
- consum redus de manoperă;
- obținerea unei energii termice cu costuri avantajoase ale Gcal.;
- produs ecologic, nepoluant;
- ușor de manipulat și depozitat.

Materia primă folosită în procesul de fabricație a peletilor este reprezentată de deșeuri lemnoase, astfel:

- resturi rezultate din exploatarea forestiere principale (crengi, vârfuri, cioate, etc.);
- lemn rezultat din exploatarea secundare (rărituri, igienă), sortimente fără desfacere;
- lemn de foc;
- resturi rezultate din prelucrarea primară a lemnului (rumeguș, capete de bușteni, margini, latură, etc.);
- resturi lemnoase rezultate din prelucrarea avansată a lemnului, indiferent de tehnologia de prelucrare.
- de menționat faptul că, în procesul de fabricație, nu se folosește nici un fel de liant.

Tehnologia folosită la producerea de peleți din lemn prezintă următoarele caracteristici:

- valoare minimă a investiției pe tona de capacitate de producție;
- un grad ridicat de mecanizare - automatizare;
- durata de serviciu lungă (cca. 9 ani);
- simplitate în exploatare;

Procesul de producție cuprinde următoarele faze tehnologice:

- alimentarea cu deșeuri lemnoase;
- tocarea deșeurilor;
- detectarea incluziunilor metalice și îndepărtarea lor;
- uscarea tocăturii conform rețetei tehnologice;
- alimentarea centralei termice cu tocătura uscată;
- mărunțirea tocăturii;
- sortarea particulelor lemnoase în conformitate cu rețeta tehnologică și reintroducerea în ciclul de mărunțire a sorturilor necorespunzătoare;
- peletizarea (brichetarea) în instalații de peletizare (microbrichetare);
- sortarea peleților;
- ambalare în saci de polietilenă sincronizată cu cântărirea cantității de peleți ambalați;
- paletizarea peleților în saci.

Produsul. Peleții din lemn trebuie să se încadreze în prescripțiile DIN 51731, condiție necesară pentru a asigura desfacerea lui la export.

Totodată, peleții urmează să asigure și un raport preț/putere calorică degajată competitiv pe piața produselor energetice.

Costuri

- **100,8 % față de costul Gcal./h produse cu gaz metan, costul acestuia din urma, crescând în fiecare an;**
- **46 % față de costul Gcal./h produse cu gaz lichefiat;**
- **30% față de costul Gcal./h produse cu C.L.U.;**

În concluzie, prin producerea de microbrichete se realizează **un combustibil ecologic capabil să înlocuiască, în condiții net avantajoase, gazul lichefiat, C.L.U.,**

microbrichetele din lemn putând fi o alternativă pentru gazul metan, prezent în rezerve limitate și neregenerabile și având dezavantaje, cum ar fi: presiunea scăzută, improprie unei bune exploatare pe timp de iarnă, sezon în care consumul de energie termică este maxim și indispensabil, situație care duce la scăderea presiunii în conductele de alimentare.

Destinația comercială. Dată fiind utilizarea extrem de redusă a centralelor automatizate pe bază de peleți din lemn, în țara noastră, principala destinație a acestui produs o reprezintă exportul.

Prețul mediu în Italia, spre exemplu, este de 130 EUR/t de peleți, și variază între 100 EUR/t în timpul verii, ajungând până la 150 EUR/t, în decursul iernii (cantitățile comercializate în sezonul rece dețin ponderea majoritară). Piața este însă în mișcare, și sub impactul creșterii prețurilor la hidrocarburi, în România s-au înregistrat, în ultima perioadă, cereri de peleți, pentru piața austriacă, la prețuri de 180 EURO/to.

Firmele italienești, implicate în domeniul peleților, au desfășurat o activitate intensă pentru promovarea acestui produs, și, pe lângă furnizarea de echipamente, au oferit și finanțare și piață de desfacere pentru eventualele cantități de peleți, provenind din România.

Marele dezavantaj în ceea ce privește condițiile de desfacere oferite, rezidă în faptul că, achiziția de peleți din țara noastră, urma să fie realizată (și este realizată) de către intermediari, care, ulterior, o revând marilor lanțuri de magazine, sau clienților finali, privind producătorii români, de o parte importantă din profit.

Totuși, costul foarte scăzut al materiei prime și procesul relativ simplu de fabricație, permit obținerea unui profit considerabil, de către agenții economici autohtoni.

Prin comercializarea la intern a peleților, cea mai mare parte din costul transportului către piața externă dispare, și, în consecință, crește nivelul încasărilor și profitului producătorilor autohtoni.

Pe lângă aspectele financiare, de mare importanță este și gradul ridicat de protejare a

mediului înconjurător, obținut prin fabricarea de peleți, astfel încât, forurile competente dispun de suficiente motivații pentru a se implica în acest proiect.

Fabricarea de peleți

Varianta - fabrica in container FASTPELLET 450 – capacitate productie 450 kg/h 324.100 €

Echipamentele componente ale liniei de fabricatie **FASTPELLET** sunt astfel gandite incat sa poata fi amplasate integral in containere standard. O astfel de fabrica livrata cuprinde in varianta completa un numar de 5 containere ce pot fi amplasate pe o suprafata betonata dreapta de maxim 250 mp, racordate la utilitati si pusa in functiune imediat fara a necesita nici o alta constructie sau hala de fabricatie. De asemenea fabrica la container **FASTPELLET** se poate reamplasa usor, toate cele 5 containere fiind manevrabile cu macaraua sau stivuatorul si transportabile prin mijloace auto, cai ferate sau nave. Fiecare container reprezinta un modul al fabricii si are o functie bine stabilita in cadrul fluxului tehnologic al liniei de fabricatie. Fiecare container component al liniei de fabricatie poate fi livrat la cerere si individual, separat de linia de fabricatie. Fiecare container include sistemul de transport al materialului procesat la urmatoarea operatie de pe fluxul de fabricatie, respectiv la urmatorul container. De asemenea fiecare container include panoul sau electric si de comanda si este prevazut cu prize de legare la sistemele de alimentare cu energie electrica si alte utilitati. Configuratia celor 5 containere este dupa cum urmeaza

1. **FASTPELLET SORT = sortarea si stocarea rumegusului umed**
2. **FASTPELLET DRY = uscarea si stocarea rumegusului uscat**
3. **FASTPELLET HAMMER = rafinarea si stocarea rumegusului uscat**
4. **FASTPELLET MILL = peletizarea si conditionarea pelletilor**
5. **FASTPELLET STOREEGE = ambalarea si stocarea pelletilor**

Linie peletizare 200-400 kg/h Germania: pret 83.260 Euro (vezi anexa)

Sobe ecologice pe baza de peleți

AVANTAJELE

Aprinderea se poate face atat manual, cat si automat. Setarile se pot face direct de la butoanele de pe soba sau din telecomanda. Se poate programa aprinderea ei pentru o saptamana intrega. Astfel, soba se aprinde singura la ore stabilite, astfel incat sa incalzeasca locuinta pana ajungeti acasa. Ea se poate lega la sistemul telefonic al locuintei si astfel poate fi aprinsa de la distanta printr-un apel telefonic. Intensitatea focului se poate, de asemenea, controla prin stabilirea temperaturii dorite. Sobele cu peleți se conecteaza la curent electric, dar consumul este nesemnificativ. Ele pot incalzi pana la 535 m cubi de aer.

VARIANTE

Exista doua tipuri de focare: cu aer si cu apa. Cele cu aer functioneaza ca sobele normale, doar ca sunt ecologice si au avantajele programarii digitale. Cele cu apa functioneaza ca si centralele termice. La ele pot fi racordate toate caloriferele din locuinta. Sobele sunt dotate cu dispozitive de siguranta si semnale de alarma, in caz de inconveniente.

O perdea de aer asigura curatarea geamului in timpul functionarii. Cenusa ramasa in urma peletilor este putina, iar cosul trebuie curatat mult mai rar decat in cazul celor clasice. Ca si

semineele, sobele cu peleti se prezinta intr-o gama extrem de variata, in stiluri diferite: moderne, in linii simple, minimaliste, clasice, cu forme curbe, rustice sau placate cu ceramica traditionala. Astfel, ele pot fi integrate in orice tip de ambient. Modelele sunt prezentate in cataloagele firmei importatoare.

EFICIENTA MAXIMA

Incalzirea pe baza de sobe cu peleti este foarte comoda, datorita autonomiei mari pe care o au. Programate corespunzator, ele pot functiona zile intregi fara a fi alimentate. Aceasta autonomie este monitorizata de un panou de control de ultima generatie ce regleaza regimul de functionare, diversificandu-l in functie de perioada zilei sau de zilele saptamanii, dupa nevoile fiecaruia. Este o solutie care garanteaza o gestiune a caldurii cu adevarat practica, pentru a putea ajunge acasa si gasi un ambient cald si primitor.

COMBUSTIBIL ECOLOGIC

Peletii – un combustibil ecologic ce se prezinta sub forma unor cilindri mici, cu diametrul de 6 mm si lungime variabila (1,5-2 cm), obtinut din rumegus presat printr-un proces pur ecologic, fara adezivi sau coloranti. Componenta acestui tip de combustibil e caracterizata de o mare putere calorica (4.000-4.500 kcal/kg). Se comercializeaza in saci de 15 kg, ce simplifica transportul, manevrarea si depozitarea. Incarcarea cu peleti se face printr-un sertar frontal, situat la o inaltime ergonomica, fara a deschide geamul focarului. Peletii patrund usor in focar cu ajutorul unor sisteme mecanice automate si se aprind cu ajutorul unor sigurante ce pot fi programate digital.

Folosirea combustibilului ecologic (rumegus presat), autonomia mare si programarea automata fac din sobele cu peleti cea mai eficienta solutie de rezolvare a incalzirii locuintelor

3.4. Sprijinirea producătorilor agricoli

Prin lansarea Programului Național de Dezvoltare Rurală se va crea posibilitatea finanțării cu fonduri nerambursabile a înființării și exploatării fermelor agricole vegetale și animale. Prin acest program se pot înființa și dezvolta și în comuna Bistra microferme, în special de producție animală, a căror produse să poată fi valorificate local, în cadrul structurilor turistice care vor fi create.

Prezentăm în continuare o selecție a facilităților care vor fi acordate prin acest program tinerilor.

**PNDR 2007-2013 -selectie-
Măsura - Instalarea tinerilor fermieri**

Acordarea sprijinului de instalare tinerilor agricultori va facilita adaptarea structurala si dezvoltarea unor exploataii agricole competitive care practica o agricultura durabila prin imbunatatirea managementului si revigorarea fortei de munca.

Domeniul de actiune

Sprijinul financiar acordat in cadrul acestei masuri tinerilor va fi orientat în special spre modernizarea exploataiei.

Actiunile realizate în cadrul masurii se vor axa pe:

- a) Imbunatatirea managementului exploataiei agricole;
- b) Dezvoltarea performantelor generale ale exploataiei agricole;
- c) Adaptarea productiei realizate în conformitate cu cerintele pietei;
- d) Respectarea normelor comunitare, in special pentru cerintele de eco-conditionalitate, protectie a muncii, protectia mediului, sanitar-veterinare.

Aria de aplicabilitate - întreg teritoriul.

Definirea beneficiarilor

In conformitate cu art. 22 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, sprijinul financiar prevazut pentru aceasta masura, se acorda persoanelor care:

- a) Au varsta sub 40 de ani si se instaleaza pentru prima data in exploataiile agricole, ca si conducatori (sefi) ai exploataiei;
- b) Detin sau se angajeaza sa dobândeasca competente si calificari profesionale în raport cu activitatea care urmeaza sa o desfasoare;
- c) Prezinta un Plan de dezvoltare pentru activitatile agricole din cadrul exploataiei.

Conditiiile a) - c) trebuie indeplinite la momentul solicitarii sprijinului.

Definirea instalarii

Instalarea tinerilor fermieri reprezinta activitatea de înfiintare si/sau preluare prin transfer de proprietate si/sau arenda a unei exploataii agricole pentru prima data, în calitate de conducator (sef) de exploataie.

În cazul instalarii, solicitantul, trebuie sa aiba domiciliul în zona rurala în care îsi va desfasura activitatea.

În cazul arendarii acesta trebuie sa fie de lunga durata.

Volumul sprijinului

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri va fi acordat sub forma de prima, numai daca înfiinteaza sau preia o exploataie agricola înregistrata în Registrul Exploataiilor Agricole a carei dimensiune minima, poate fi:

- 4 ha pentru: pomicultura, horticultura si floricultura;
- 1 ha teren agricol si minim 40 familii de albine pentru o stupina.
- Sectorul de crestere animale si pasari trebuie sa aiba disponibil si terenul aferent producerii furajelor.
- 1000 broileri sau 200 curcani/serie si 3 ha teren agricol;
- 400 gaini ouatoare/serie si 3 ha teren agricol;
- 5 UVM pentru exploataii de crestere a bovinelor, oilor, caprelor, porcinelor si cabalinelor si 5 ha teren

agricol pentru baza furajera;

Pentru dimensiunile minime prezentate, sprijinul pentru instalare este de 25.000 Euro/exploataie.

Pentru dimensiuni mai mari decât cele prezentate, sprijinul va fi de 40.000 Euro/exploataie.

Modalitatea de plata. Sprijinul de instalare va fi acordat în doua transe de plata:

- Prima trasa se va acorda la cel mult 6 luni de la data aprobarii de catre APDRP a solicitarii pentru acordarea sprijinului, dar nu mai târziu de 12 luni de la data depunerii solicitarii ;
- A doua trasa se va acorda la indeplinirea conformitatii cu actiunile prevazute in Planul de dezvoltare.

3.5. Inițierea unui centru comercial comunal

Din analiza nevoilor cetățenilor comunei, rezultă necesitatea înființării unui astfel de centru comercial care să permită locuitorilor să-și facă cumpărăturile în comună, fără a se deplasa la Vișeu, sau Sighet. Primăria nu poate rezolva această problemă, ea poate însă facilita deschiderea în comună a unui centru comercial prin oferirea unor facilități legale investitorilor privați interesați.

4.1. Creșterea performanțelor funcționarilor publici prin perfecționarea lor în domeniul specific activității lor: administrație publică, management de proiecte, utilizarea tehnicii de calcul, achiziții publice

Din experiența țărilor care au aderat la Uniunea Europeană anterior României s-a constatat faptul că doar parțial comunitățile rurale au reușit să absoarbă fondurile care le erau destinate. Cauzele principale ale acestui eșec au constat în lipsa informațiilor și incapacitatea comunităților rurale de a gestiona proiectele. Pentru aceasta este necesar ca personalul administrației publice locale să fie pregătit să acceseze și gestioneze aceste fonduri.

4.1.1. Participarea funcționarilor Primăriei Bistra la un curs de inițiere în managementul proiectelor și finanțări europene, care să abordeze următoarele tematici:

Nr. crt.	Obiectivele de referință	Continuturile de baza pe capitole	Criteriile de evaluare
1	Prezentarea identificării problemelor care necesită întocmirea unei cereri de finanțare și soluțiile lor Studierea punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor	Analiza problemelor și soluțiilor Arborele problemelor și soluțiilor Analiza SWOT	Identificarea problemelor și soluțiilor într-un studiu de caz
2	Prezentarea și definirea elementelor unei matrici cadru logice și modul ei de întocmire. Prezentarea conexiunilor logice	Matricea cadru logic Definirea elementelor: obiective generale și specifice, rezultate, activități Indicatori de verificare, surse de verificare Resurse și costuri Supozitii, riscuri Logica intervenției	Cunoașterea elementelor unei matrici logice și modul de întocmire a ei
3	Prezentarea capitolelor unui buget Detalierea costurilor în cadrul lor	Bugetul cererii de finanțare Elementele bugetului Detalierea costurilor pe capitole	Cunoașterea modului de întocmire a unui buget
4	Programele de finanțare externă: Fondurile UE: <ul style="list-style-type: none"> • Fonduri structurale • Fondul de coeziune • Programe comunitare 	Surse de finanțare ale UE în perioada de aderare Fondurile Uniunii Europene (structurale, de coeziune, programe comunitare)	Cunoașterea programelor de finanțare externă

		Alte surse de finantare (programe bilaterale, guvernamentale, ale altor organizatii)	
5	Intocmirea unei fise pentru o cerere de finantare plecand de la analiza unei nevoi reale si gasirea unei surse si a unui program de finantare	Fisa pentru cererea de finantare	Abilitatea de a intocmi o fisa pentru o cerere de finantare cu respectarea criteriilor de eligibilitate ale: <ul style="list-style-type: none"> • Solicitantului • Proiectului • Costurilor

4.2. Crearea in cadrul primariei a unui centru de informare pentru programele Uniunii Europene

FISA DE PROIECT

Bugetul total: 25.750 Euro

din care: 85% contributia UE, 13 % contributia GovRo, **2% (515 Euro) contibutia proprie**

Linie de finantare: PO DCA, Axa prioritara 2 – Imbunatatirea calitatii si eficientei furnizarii serviciilor publice, cu accentul pus pe descentralizare; Domeniu major de interventie 2.3. – Imbunatatirea capacitatii de absorbtie a fondurilor de dezvoltare

JUSTIFICARE

Experienta tarilor care au aderat la UE anterior Romaniei a demonstrat ca localitatile mici, in special cele rurale, absorb o mica parte din fondurile pe care le-ar putea accesa si care le-ar permite sa se dezvolte, datorita faptului ca nu detin informatii referitoare la programele de finantare europene si modul in care pot fi accesate acestea.

OBIECTIV GENERAL

Dezvoltarea durabila a comunei Bistra pe baza utilizarii fondurilor europene accesibile in perioada 2007-2013.

SCOP

Infiintarea unui centru de informare care sa ofere tuturor grupurilor interesate si cetateni ai comunei informatii despre programele de finantare europene accesibile Romaniei in perioada 2007-2013 si modul in care acestea pot fi accesate.

REZULTATE

1. un birou amenajat, mobilat si dotat cu aparatura IT, conexiuni Internet si telefon, birotica;
2. minimum 2 persoane angajate, un consultant si un asistent (secretar);
3. un website realizat (sau link pe site-ul primariei) si actualizat saptamanal;
4. minimum 10 fise de proiect (sau proiecte tip, cu scop informativ) realizate in diverse domenii;
5. minimum 2 actiuni informare/luna;
6. minimum 5000 pagini de materiale informative realizate si distribuite;

ACTIVITĂȚI

1. amenajarea spatiului (preferabil in incinta primariei) – lunile 1-2
2. realizarea achizitiilor (mobiler si echipamente) – lunile 1-2
3. angajarea personalului – lunile 1-2
4. colectarea informatiilor - lunile 3-4
5. realizarea site-ului – lunile 3-4
6. derularea actiunilor de informare – lunile 5-12

BUGET ESTIMATIV PENTRU PRIMUL AN

(Euro, preturi fara TVA, la salarii sunt luate in calcul si taxele angajatorului si angajatului)

Nr. crt.	Tipul costului	UM	Cantitatea	Pret unitar	Total
1	Lucrari amenajare birou (mici reparatii, zugravire, conexiuni telefon, internet, etc.)	Per birou	1	1000	1000
2	Mobilier (2 birouri, 4 scaune, 2 dulapuri, 1 masuta, 2 fotolii)	Per birou	1	1000	1000
3	Calculator portabil	Per buc.	1	1000	1000
4	Calculator fix	Per buc.	2	800	1600
5	Multifunctional (imprimanta, copiator, scanner)	Per buc.	1	500	500
6	Telefax	Per buc.	1	150	150
7	Telefon mobil	Per buc.	1	100	100
8	Salariu consultant	Per luna	12	1000	12000
9	Salariu secretar	Per luna	12	500	6000
10	Consumabile, rechizite birou	Per luna	12	100	1200
11	Abonamente telefon, internet, electricitate	Per luna	12	100	1200
TOTAL ESTIMAT PRIMUL AN					25750

Surse finantare

- comunitatea locala (primarie, alti parteneri)
- fonduri europene
- dupa primul an costurile operationale pot fi finantate din taxe percepute beneficiarilor activitatilor de consultanta

4.3. Participarea in cadrul retelelor si a programelor de colaborare europene: Leader +, Euromontana

Programul LEADER+ reprezintă o abordare care oferă noi oportunități de dezvoltare rurală punând bazele identificării nevoilor locale, întăririi capacității de dezvoltare și implementării strategiilor locale de dezvoltare în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunităților locale.

Programul LEADER va fi finanțat prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, în conformitate cu Regulamentul Consiliului Uniunii Europene nr. 1698/2005 din 20 septembrie 2005 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 21.10.2005).

Rata de co-finanțare UE - între maximum 55-80%.

Beneficiarii Programului LEADER sunt **Grupurile de Acțiune Locală (GAL)** care își desfășoară activitatea pe un teritoriu rural, cu o populație cuprinsă între 10.000 - 100.000 locuitori și densitatea de maximum 150 de locuitori pe km².

- ⇒ Grupurile de Acțiune Locală reprezintă parteneriate constituite din diverși reprezentanți ai sectorului socio-economic din teritoriul respectiv. La nivel de decizie, partenerii sociali și economici și reprezentanții societății civile, precum agricultorii, femeile, tinerii din spațiul rural și asociațiile acestora trebuie să reprezinte cel puțin 50% din parteneriatul local.
- ⇒ În statele membre, GAL-urile au diferite structuri legale: asociații non-profit, asociații/fundații, autorități locale sau regionale, societăți comerciale, cooperative.
- ⇒ GAL-urile reprezintă interesele locuitorilor și comunității rurale – motorul de funcțiune al Programului LEADER

Acțiuni cheie

- ❶ Construirea capacității locale de parteneriat, animare și dobândirea de aptitudini pentru mobilizarea potențialului local;
- ❷ Promovarea parteneriatelor public-private. LEADER va continua să dețină un rol important în încurajarea abordărilor inovative ale dezvoltării rurale și în reunirea pe aceeași scenă a sectoarelor privat și public;
- ❸ Promovarea cooperării și inovației;
- ❹ Îmbunătățirea guvernării locale. LEADER favorizează dezvoltarea abordărilor inovative asigurând legătura între agricultură, silvicultură și economia locală și contribuind astfel la diversificarea bazei economice și întărirea structurii socio-economice a zonelor rurale.

Acoperire geografică

Sunt eligibile teritoriile (zonele) rurale care dispun de suficiente resurse umane, financiare și economice pentru sprijinirea unei strategii de dezvoltare viabilă.

De asemenea, teritoriile (zonele) eligibile sunt acele teritorii care, în conformitate cu definiția OECD, sunt clasificate drept rurale. Definiția OECD are la bază acea parte a populației care locuiește în comune (cu mai puțin de 150 locuitori/km²). Această definiție este unica recunoscută pe plan internațional referitor la spațiul rural.

Euromontana

este asociația europeană multisectorială pentru cooperare și dezvoltare a teritoriilor montane. Cuprinde organizații montane regionale și naționale din întreaga Europă lărgită, inclusiv agenții de dezvoltare locală, autorități locale, organizații agricole, agenții de mediu, organizații silvice și institute de cercetare.

Misiunea Euromontanei este să promoveze munții populați, dezvoltarea integrată și durabilă și calitatea vieții din zonele montane.

Pentru a atinge aceste obiective, Euromontana facilitează schimbul de informații și experiență între aceste zone, organizând seminarii și conferințe importante, conducând și elaborând studii, prin dezvoltarea, conducerea și participarea la proiecte europene și prin conlucrarea cu instituțiile europene, pe chestiuni legate de zonele montane.

5.1.2. Inițierea a doua clase tip SAM (Școala Arte și Meserii) cu profil agroturism și agromontan

Direcția principală de dezvoltare a comunei, facilitată de așezarea geografică și cadrul natural o considerăm a fi turismul. Pentru aceasta este nevoie de personal calificat. De aceea sugerăm pregătirea tinerilor din comună în domenii legate de agroturism. Dacă acest lucru se va face în comună, prin învățământ public, numărul tinerilor calificați în aceste domenii va fi mai mare.

5.1.3. Atragerea și stabilizarea în comună a unui corp didactic calificat, precum și a altor tineri specialiști

Comunitățile rurale, în special cele din zona montană, se confruntă cu un deficit de personal calificat și tânăr, în toate domeniile. Este necesară atragerea acestor tineri care pot contribui la dezvoltarea durabilă a comunității. Administrația locală se poate implica prin acordarea de locuințe, terenuri pentru construcții.

5.3.1. Constructia, reabilitarea si modernizarea asezamintelor culturale din cele 3 localitati

Pentru caminul cultural si sala de sport din localitatea Bistra, a fost depusa documentatia de modernizare in cadrul Programului „Sali de Sport – Structuri Preluat” derulat de Guvernul Romaniei prin Compania Nationala de Investitii SA.

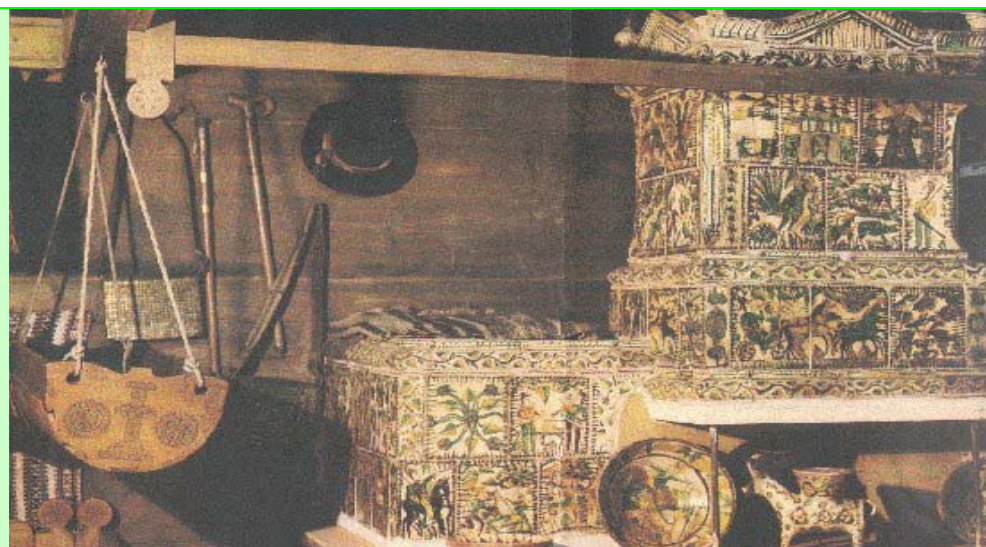
Pentru asezamintele culturale din celelalte 2 localitati este necesara intocmirea documentatiei si depunerea ei la Ministerul Culturii pentru „Programul de reabilitarea a asezamintelor culturale din mediul rural si mic urban”. Acestea vor putea fi finanțate și prin PNDR.

5.3.2. Centrul cultural tradițional huțul Bistra

Fișa de proiect

Huțuli din Munții Carpați în portul popular

Interior tradițional huțul

Necesitatea

Statisticile arată că în județul Maramureș trăiesc 34.031 cetățeni de origine ucrainiană. În ciuda faptului că românii și ucrainenii s-au dezvoltat împreună în decursul istoriei, există totuși diferențe între tradițiile și obiceiurile lor. Am putea spune că avem de a face cu o diversitate în unitate. Este necesar ca tradițiile culturale specifice locuitorilor din Bistra să fie menținute și valorificate.

Ținând cont că Europa este un continent cu cele mai diferite culturi din lume, considerăm că este foarte important ca locuitorii să se cunoască mai bine și să respecte diversitatea multiculturală. Nu se va ajunge niciodată la o cultură comună, ci trebuie să învățăm să ne respectăm valorile culturale și să colaborăm într-o nouă viziune a vecinătății într-o Europă fără granițe și în care societățile multiculturale sunt în continuă creștere.

Diferențele culturale ne pot uni prin multiculturalitate. Trebuie să ne educăm să respectăm alte culturi și valori pornind de la respectul pentru propria cultură și tradiție.

Maramureșul este un ținut cu oameni calzi și toleranți. De-a lungul secolelor în care am conviețuit, am învățat să cunoaștem mai bine culturile din care provenim, să acceptăm diferențele dintre noi, să cooperăm, să ne oferim sprijin, cu alte cuvinte să acceptăm egalitatea drepturilor și a valorilor fiecăruia dintre noi.

Obiectivele proiectului:

- Crearea unui centru cultural traditional hutul in localitatea Bistra;
- Stabilirea unui mai bun schimb cultural transfrontalier, in special cu localitatea Dilove din Ucraina;
- Fortificarea relațiilor dintre grupurile etnice din zona de graniță;
- Punerea în valoare a obiceiurilor și meșteșugurilor tradiționale;

Descrierea proiectului

Centrul cultural poate fi amplasat în zona în care se intenționează amplasarea unităților turistice.

El poate avea o sală de conferințe și un restaurant tradițional.

Sala de conferințe va fi dotată cu bibliotecă electronică, tehnică de calcul și comunicație. Se mai propune realizarea unei expoziții în aer liber, destinată prezentării unor obiecte tradiționale huțule cu rol decorativ, cum ar fi: sculpturi în lemn, elemente de construcție sculptate, piese de mobilier țărănesc, costume populare, diverse țesături și obiecte din inventarul unei gospodării țărănești huțule.

Se propune totodată realizarea unor ateliere destinate desfășurării unor meșteșuguri tradiționale.

Menționăm că aceste construcții vor fi amenajate atât ca atelier de lucru, cât și ca mici magazine.

Rezultate așteptate

Centrul cultural tradițional huțul va determina o mai bună cunoaștere a specificității culturii ucrainiene, o abordare dintr-o perspectivă europeană a mileniului al treilea a conviețuirii multietnice.

Prin intermediul lui se va putea asigura o bună cooperare între instituțiile locale de cultură din România (Maramureș) și Ucraina.

Impact

◆ județean / regional

Comunitatea locală va fi implicată în activitățile desfășurate în cadrul proiectului. Târgurile, festivalurile și expozițiile ce se doresc a fi realizate, au la bază participarea activă a populației. Aceste manifestări au ca scop valorificarea superioară a tradițiilor locale.

◆ național

Având în vedere că pe teritoriul României există foarte multe zone în care sunt prezente comunități formate din mai multe etnii, acest proiect poate constitui un model de bună practică pentru alte locații posibile în țară.

Efecte multiplicatoare

- ◆ Economice
 - dezvoltarea turismului rural și ecologic
 - dezvoltarea turismului cultural;
- ◆ Sociale
 - dezvoltarea social- culturală a zonei;
 - promovarea culturii multietnice locale.

5.4.1. Amenajarea a 3 terenuri de fotbal in comuna (cate unul in fiecare localitate) A fost depus la Cancelaria Primului Ministru, in luna iunie 2007, un chestionar completat pentru "Programul de dezvoltare a infrastructurii si a unor baze sportive din mediul rural". In functie de rezultatele evaluarii se va continua cu intocmirea documentatiei tehnice.

5.4.2. Finalizarea constructiei unei sali de sport

Pentru caminul cultural si sala de sport din localitatea Bistra, a fost depusa documentatia de modernizare in cadrul Programului „Sali de Sport – Structuri Preluate” derulat de Guvernul Romaniei prin Compania Nationala de Investitii SA.

5.4.3. Construirea unui bazin de înot

Programul pilot „Bazine de înot” se va derula de către Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului – titular de investiții – prin intermediul Companiei Naționale de Investiții „C.N.I.” - S.A. Comuna Bistra poate aplica pentru un bazin didactic-școlar, destinate localităților cu până la 35.000 locuitori.

6.1. Crearea de ONG-uri care sa sprijine dezvoltarea comunitara: culturala, sportiva

Prin această măsură se va urmări:

- Schimbarea atitudinilor cetățenilor in sensul constituirii unei viziuni comunitare;
- Redefinirea comunitatilor rurale si transformarea lor in factori autonomi de dezvoltare, pentru a redeveni functionale;
- Deprinderea membrilor comunitatilor vizate de a avea initiative si de a le duce la capat

6.2. Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele aflate în dificultate

Orice comunitate trebuie să se implice în ajutorarea membrilor ei aflatii in situatii de dificultate. Un rol important revine administrației publice, ONG-urilor și, în ultima perioadă, bisericii. Este necesară evaluarea persoanelor cu nevoi și sprijinirea lor pentru bunul mers al întregii comunități. Trebuie menționat că în ultima perioadă există programe de finanțare pentru serviciile sociale, dar ca o condiție de eligibilitate se solicită acreditarea aplicantului, care este un proces destul de laborios.

VIII. ALOCĂRI FINANCIARE

Au fost făcute previziuni la nivel guvernamental în privința fondurilor europene care vor putea fi accesate de către comunitățile locale în perioada 2007-2013. Se consideră că o comună de dimensiuni medii, care va avea proiecte fezabile va putea accesa aprox. 4-5.000.000 Euro. Noi am propus în prezenta strategie o țintă de 6.000.000 Euro, ceea ce ar reprezenta din 2008 până în 2013 o medie de 1.000.000 Euro anual, lucru care poate fi realizat. Valoarea cofinanțării pentru această sumă ar fi de aprox. 600.000 Euro. Deci, pentru a putea fi susținute, aceste proiecte publice (în special infrastructura) vor trebui cofinanțate anual cu aprox. 100.000 Euro. Este de aceea necesar să se încerce creșterea veniturilor la bugetul local prin atragerea unor investitori privați.

Investițiile private, (în turism, agenți economici cu activități în sfera productivă și a serviciilor) le estimăm tot la 6.000.000 Euro în această perioadă.

IX. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

(plan de acțiune pentru perioada octombrie – decembrie 2007)

Pentru implementarea strategiei, în perioada rămasă din anul 2007 propunem următoarele acțiuni:

<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea strategiei Discutarea strategiei în Consiliul Local, prezentarea observațiilor, includerea lor, definitivarea variantei finale, adoptarea ei 	<p>Octombrie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea personalului Primăriei Bistra în mecanismul accesării și implementării fondurilor europene. Propunem efectuarea unui curs (seminarii) de managementul proiectelor și fonduri europene cu personalul primăriei, pentru ca acesta să deprindă mecanismele de bază. 	<p>Octombrie - decembrie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea ofertei comunei pentru atragerea investitorilor privați. Implementarea proiectelor necesită cofinanțare. Ținând cont de valoarea acestora (mai ales în cazul celor de infrastructură), cât și de modul de acordare a finanțării europene (retroactivă), este necesară atragerea unor investitori privați, care prin contribuția lor la bugetul local să permită cofinanțarea proiectelor comunității. 	<p>Noiembrie - decembrie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea caietelor de sarcini pentru întocmirea studiilor de fezabilitate și a proiectelor care vor fi considerate prioritare de către Consiliul Local. La data întocmirii acestei strategii nu sunt definitive ghidurile solicitantului pentru programele operaționale (de exemplu Programul Național de Dezvoltare Rurală, care poate finanța o bună parte din proiectele comunei). După apariția tuturor ghidurilor solicitantului se poate trece la întocmirea proiectelor considerate prioritare și pentru care există și surse de cofinanțare. Pentru a putea fi contractate, ținând cont de faptul că se va depăși pragul negocierii directe, elaborarea proiectelor va trebui realizată în conformitate cu legislația achizițiilor publice. 	<p>Decembrie</p>

X. ANEXE

Anexa 1

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
1	B1	Bistra	18-30	F	Medii	Nefinalizarea caminului cultural	Lipsa locuri de munca
2	B1	Bistra	18-30	F	Medii	Gara intr-o stare deplorabila	Drum neasfaltat intre Valea Viseului si Bistra
3	B1	Bistra	18-30	F	Medii	Alimentarea cu apa potabila	Lipsa club tineret
4	B2	Bistra	30-40	F	Medii	Lipsa asistenta medicala program permanent	Lipsa piata
5	B2	Bistra	30-40	F	Medii	Lipsa spatii verzi amenajate pentru copii	Lipsa locuri de munca
6	B2	Bistra	30-40	F	Medii	Lipsa stadion	Lipsa muzeu, teatru, cinematograf
7	B3	Bistra	18-30	F	Medii	Lipsa parc joaca copii	
8	B3	Bistra	18-30	F	Medii	Lipsa spatiu cultural - sportiv	
9	B3	Bistra	18-30	F	Medii	Lipsa cinematograf	
10	B4	Bistra	40-50	F	Medii	Lipsa farmacie	Problema gunoaielor menajere
11	B4	Bistra	40-50	F	Medii	Reamenajare sala asteptare tren	Reteaua de apa
12	B4	Bistra	40-50	F	Medii	Caderi frecvente tensiune electrica	Finalizarea cladirii cultural - sportive
13	B5	Bistra	30-40	F	Medii	Repararea garii	Sa fie respectati oamenii de rand
14	B5	Bistra	30-40	F	Medii	Finalizarea caminului cultural	
15	B5	Bistra	30-40	F	Medii	Lipsa farmacie	
16	B6	Bistra	30-40	F	Medii	Lipsa farmacie	Problema gunoaielor menajere
17	B6	Bistra	30-40	F	Medii	Lipsa parc joaca copii	

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
18	B6	Bistra	30-40	F	Medii		
19	B7	Bistra	60+	F	Gimnaziale	Mizeria	Lipsa teren de fotbal
20	B7	Bistra	60+	F	Gimnaziale	Repararea garii	Repararea drumurilor si podetelor
21	B7	Bistra	60+	F	Gimnaziale	Repararea drumurilor	
22	B8	Bistra	40-50	M	Gimnaziale	Teren de fotbal	Drumurile
23	B8	Bistra	40-50	M	Gimnaziale	Lipsa curent electric la fiecare casa	Repararea podurilor si podetelor
24	B8	Bistra	40-50	M	Gimnaziale	Repararea garii (Halta Bistra Viseu)	Canalizari
25	B9	Bistra	40-50	F	Medii	Lipsa parc	Asfaltarea drumurilor
26	B9	Bistra	40-50	F	Medii	Repararea garii	Pastrarea curateniei
27	B9	Bistra	40-50	F	Medii	Amenajarea caminului cultural	Repararea podurilor
28	B10	Bistra	40-50	M	Medii	Ulitele	Taierea abuziva a padurilor
29	B10	Bistra	40-50	M	Medii	Lipsa personalului sanitar pe timp de noapte	Lipsa santurilor de scurgere pe marginea drumurilor
30	B10	Bistra	40-50	M	Medii	Halta CFR	Degradarea drumurilor
31	B11	Bistra	40-50	F	Medii	Apa potabila	Starea proasta a drumurilor
32	B11	Bistra	40-50	F	Medii	Punct farmaceutic	Apa potabila
33	B11	Bistra	40-50	F	Medii	Starea proasta a drumurilor	Transport auto in comun
34	B12	Bistra	40-50	F	Superioare	Asigurarea apei potabile in cantitate /calitate corespunzatoare	Apa potabila, presiune insuficienta, improprie pentru baut
35	B12	Bistra	40-50	F	Superioare	Asigurarea asistentei medicale permanente	Starea proasta a drumurilor comunale/ peron CFR
36	B12	Bistra	40-50	F	Superioare	Lipsa unor magazine cu specific strict alimentar sau industrial (fara alcool)	Asigurarea permanentei medicale

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
37	B13	Bistra	30-40	F	Gimnaziale	Asigurarea asistentei medicale permanente	Asigurarea asistentei medicale permanente
38	B13	Bistra	30-40	F	Gimnaziale	Asigurarea apei potabile	Asigurarea apei potabile
39	B13	Bistra	30-40	F	Gimnaziale		
40	B14	Bistra	40-50	F	Medii	Starea drumurilor	Nu exista mijloace de transport in comun (microbuze)
41	B14	Bistra	40-50	F	Medii	Punct farmaceutic	Nu exista punct farmaceutic
42	B14	Bistra	40-50	F	Medii	Apa potabila	Nu exista cabinet stomatologic in satele apartinatoare
43	B15	Bistra	30-40	F	Superioare	Lipsa punct farmaceutic	Apa potabila
44	B15	Bistra	30-40	F	Superioare	Lipsa sala festiva in caminul cultural	Starea drumurilor
45	B15	Bistra	30-40	F	Superioare	Lipsa parc, teren joaca	Lipsa magazin produse strict alimentare
46	B16	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Apa	Semnalul (telefonice ?)
47	B16	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Medic de familie	Curatenia
48	B16	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Nu se iau masuri cand sunt batai	Farmacia
49	B17	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Medic de familie	Semnalul telefonie mobila
50	B17	Bistra	18-	F	Gimnaziale		Sa se amenajeze locuri pentru gunoarie
51	B17	Bistra	18-	F	Gimnaziale		
52	B18	Bistra	18-	M	Gimnaziale	Lipsa discotecii	Nu este curent peste tot
53	B18	Bistra	18-	M	Gimnaziale	Asfaltarea drumurilor	Apa poluata
54	B18	Bistra	18-	M	Gimnaziale	Un parc si un bazin	Sa ne ridice alocatiile
55	B19	Bistra	18-	F	Gimnaziale		Curatenia
56	B19	Bistra	18-	F	Gimnaziale		Lipsa banilor
57	B19	Bistra	18-	F	Gimnaziale		Lipsa discotecilor

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
58	B20	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Curentul	Lipsa locuri de munca
59	B20	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Apa	Lipsa magazin haine, alte produse
60	B20	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Farmacia	Gara trebuie aranjata
61	B21	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Amenajare teren fotbal	Evacuarea rromilor din Bistra
62	B21	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Punere cosuri gunoi pe stalpi	Asfaltarea drumurilor
63	B21	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Construire podete	Lipsa gropilor de gunoi in cele 3 sate
64	B22	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Lipsa parc in Bistra	Lipsa cosurilor de gunoi
65	B22	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Amenajarea garii	Asfaltarea drumurilor
66	B22	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Terminarea caminului cultural	Conditii mai bune in scoala
67	B23	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Lipsa parc	Repararea podurilor, podetelor si drumurilor
68	B22	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Lipsa cosurilor de gunoi	Repararea garii
69	B23	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Amenajarea terenului de fotbal	Terminarea caminului cultural
70	B24	Bistra	40-50	M	Medii	Asistenta medicala inexistentă	Lipsa podurilor si a podetelor
71	B24	Bistra	40-50	M	Medii	Situatia ulitelor satului	Lipsa activitatilor culturale si sportive
72	B24	Bistra	40-50	M	Medii	Lipsa profesorilor la materiile de baza	Neasigurarea transportului copiilor la scoala din Petrova
73	B25	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Terminarea caminului cultural	Asfaltarea drumurilor
74	B25	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Amenajarea terenului de fotbal	Lipsa unui parc
75	B25	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Pastrarea curateniei	Repararea garii
76	B26	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Pastrarea curateniei si ingrijirea	Lipsa unui parc de joaca

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
						satului	
77	B26	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Amenajarea terenului de fotbal	Asfaltarea drumurilor
78	B26	Bistra	18-	F	Gimnaziale	Terminarea caminului cultural	Lipsa cosurilor de gunoi
79	B27	Bistra	40-50	M	Medii	Imbunatatirea retelei de aductiune a apei potabile	Nivelul de trai scazut a majoritatii locuitorilor
80	B27	Bistra	40-50	M	Medii	Asfaltarea drumurilor, repararea strazilor, plantarea pomilor ornamentali	Infrastructura deficitara
81	B27	Bistra	40-50	M	Medii	Finalizarea caminului cultural si a bazei sportive	Lipsa gropilor de gunoi in cele 3 sate
82	B28	Bistra	40-50	F	Medii	Lipsa parc in Bistra	Lipsa unei gropi de gunoi
83	B28	Bistra	40-50	F	Medii	Asfaltarea drumurilor	Repararea podurilor si podetelor
84	B28	Bistra	40-50	F	Medii	Terminarea caminului cultural	Repararea garilor
85	B29	Bistra	50-60	M	Superioare	Gara intr-o stare deplorabila	Lipsa operator Internet ieftin
86	B29	Bistra	50-60	M	Superioare	Lipsa un club pentru tineri	Lipsa retea dezvoltare turism rural
87	B29	Bistra	50-60	M	Superioare	Deficiente periodice aprovizionare apa potabila	Modernizarea drumului judetean spre Valea Visului
88	C1	Crasna V.	40-50			Indiguirea paraului Frumuseaua	Sa fie o colaborare mai stransa intre oameni
89	C1	Crasna V.	40-50			Asfaltarea drumului Crasna Visului	Sa se faca o trecere la vama cu Ucraina
90	C1	Crasna V.	40-50			Sa se dea mai mare atentie zootehniei	Curatenia
91	C2	Crasna V.	50-60	M	Medii	Lipsa de educatie a populatiei	Lipsa drumuri asfaltate si poduri

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
92	C2	Crasna V.	50-60	M	Medii	Un camin cultural multifunctional	Lipsa locuri de munca
93	C2	Crasna V.	50-60	M	Medii	Lipsa locuri de munca	Lipsa educatiei in vederea asocierii agricultorilor
94	C3	Crasna V.	40-50	F	Medii	Montarea prizelor in caminul cultural	
95	C3	Crasna V.	40-50	F	Medii	Zugravirea caminului cultural (interior)	
96	C3	Crasna V.	40-50	F	Medii	Perdele la geamurile din fata la caminul cultural	
97	C4	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa locuri de munca	Dezvoltarea pe plan cultural
98	C4	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa farmacie	
99	C4	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Slaba valorificare a productiei	
100	C5	Crasna V.	30-40	M	Gimnaziale	Lipsa locuri de munca	Lipsa locuri de munca (IMM-uri)
101	C5	Crasna V.	30-40	M	Gimnaziale	Doctorita elibereaza medicamente gratuite si compensate clientelei	Lipsa colaborarii intre angajatii primariei si populatie
102	C5	Crasna V.	30-40	M	Gimnaziale	Amenajarea drumului spre scoala centru	Lipsa asociatiilor in agricultura
103	C6	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa locuri de munca	Dezvoltarea pe plan cultural
104	C6	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa farmacie (distanta prea mare)	
105	C6	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Slaba valorificare a productiei	
106	C7	Crasna V.	40-50	M	Medii	Imbunatatirea scolilor pentru un viitor mai bun al copiilor	Nu cunosc nevoile comunei, dar imi exprim acordul pentru orice lucru bun
107	C7	Crasna V.	40-50	M	Medii	Marirea salariilor, inclusiv pentru profesori	

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
108	C7	Crasna V.	40-50	M	Medii	Lipsa locuri de munca indeosebi pentru femei	
109	C8	Crasna V.	30-40	F	Gimnaziale	Sa fie ajutati agricultorii	Sa nu fie coruptie in sat
110	C8	Crasna V.	30-40	F	Gimnaziale	Sa nu fie inundatii (indiguri ?)	Politia sa asigure paza in sat
111	C8	Crasna V.	30-40	F	Gimnaziale	Sa fie ordine in scoala (si sedinta cu parintii)	Sa fie o contabila o zi pe saptamana in Crasna
112	C9	Crasna V.	40-50	F	Gimnaziale	Amenajarea drumului spre?	Sa fim respectati de oamenii din primarie
113	C9	Crasna V.	40-50	F	Gimnaziale	Un cantar pentru animale mai mari de 500 kg	Sa vina cineva din primarie o data pe saptamana la Crasna
114	C9	Crasna V.	40-50	F	Gimnaziale	Ce facem cu lana de la oi	Drumurile din toata comuna
115	C10	Crasna V.	40-50	F		Nu sunt stalpi pentru curentul electric	
116	C10	Crasna V.	40-50	F		Lipsa farmacie	
117	C10	Crasna V.	40-50	F			
118	C11	Crasna V.	30-40	M	Medii	Drumuri (imbunatatite pe dealuri)	Transport auto in comun
119	C11	Crasna V.	30-40	M	Medii	Lipsa locuri de munca	Subventionare a utilajelor agricole
120	C11	Crasna V.	30-40	M	Medii	Canalizarea paraului Frumuseaua	
121	C12	Crasna V.	30-40	F		Repararea si asfaltarea drumurilor	Asfaltarea drumurilor
122	C12	Crasna V.	30-40	F		Terminarea digului	Curatenia, poluarea
123	C12	Crasna V.	30-40	F		Sa vina cineva de la primarie de doua ori pe saptamana in Crasna	Spatiu liber, curat, frumos (parc ?)
124	C13	Crasna V.			Gimnaziale	Asfaltarea drumului pana la scoala	
125	C13	Crasna V.			Gimnaziale	Repararea interioara a caminului	

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
						cultural	
126	C13	Crasna V.			Gimnaziale	Asfaltarea drumului pana la maidan	
127	C14	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa farmacie	Lipsa locuri de munca
128	C14	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Transport in comun	Infiintarea unui liceu
129	C14	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa locuri de munca	
130	C15	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa farmacie	Asfaltarea drumurilor
131	C15	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa locuri de munca	Transport in comun
132	C15	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Organele de stat sa-si faca datoria	Renovarea dispensarului
133	C16	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa farmacie	Asfaltarea drumurilor
134	C16	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Lipsa locuri de munca	Transport in comun
135	C16	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Organele de stat sa-si faca datoria	Renovarea dispensarului
136	C17	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Am vrea sa fie mai bine	Infiintare comuna
137	C17	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Asfaltarea drumurilor	Lipsa locuri de munca
138	C17	Crasna V.	30-40	F	Superioare	Am vrea sa traim mai bine	Conditii mai bune pentru copii
139	C18	Crasna V.	30-40	M	Medii	Lipsa farmacie	Lipsa farmacie
140	C18	Crasna V.	30-40	M	Medii	Lipsa locuri de munca	Lipsa locuri de munca
141	C18	Crasna V.	30-40	M	Medii	Lipsa produse (?)	Lipsa produse (?)
142	C19	Crasna V.	30-40	M	Medii	Lipsa drum acces locuinta	Lipsa fonduri
143	C19	Crasna V.	30-40	M	Medii	Lipsa punct farmaceutic in sat	Lipsa locuri de munca
144	C19	Crasna V.	30-40	M	Medii	Lipsa mijloc transport spre oras	Asfaltarea drumurilor
145	C20	Crasna V.	30-40	F	Medii	Lipsa drumuri pe dealuri (pe Dubrugi)	Lipsa locuri de munca
146	C20	Crasna V.	30-40	F	Medii	Infiintare primarie in Crasna	Repararea drumului principal
147	C20	Crasna V.	30-40	F	Medii	Profesori mai competenti	Modernizarea scolii

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
148	C21	Crasna V.	30-40	F	Medii	Asfaltarea drumului pana la maidan	O conducere mai buna
149	C21	Crasna V.	30-40	F	Medii	Deschiderea unei mici fabrici de croitorie	Scoala noua in Crasna
150	C21	Crasna V.	30-40	F	Medii	Un mijloc de transport spre oras si comuna	Ajutoare agricultori
151	C22	Crasna V.	50-60	F	Gimnaziale	Nu s-a terminat asfaltul	
152	C22	Crasna V.	50-60	F	Gimnaziale	Nu s-au pus neoare	
153	C22	Crasna V.	50-60	F	Gimnaziale	Lipsa farmacie	
154	C23	Crasna V.	30-40	F		Infintare primarie in Crasna	Sa se termine caminul cultural
155	C23	Crasna V.	30-40	F		Lipsa farmacie	
156	C23	Crasna V.	30-40	F		Repararea si asfaltarea ulitelor	
157	C24	Crasna V.	40-50	M	Gimnaziale	Repararea scolii si a toaletelor	
158	C24	Crasna V.	40-50	M	Gimnaziale	Ordine si curatenie	
159	C24	Crasna V.	40-50	M	Gimnaziale	Lipsa locuri de munca	
160	C25	Crasna V.				Asfaltarea drumului spre scoala	Lipsa locuri de munca
161	C25	Crasna V.				Lipsa locuri de munca	Drumuri
162	C25	Crasna V.				Educatia cetatenilor	Telefoane
163	C26	Crasna V.	40-50	F	Medii	Lipsa locuri de munca	
164	C26	Crasna V.	40-50	F	Medii	Laptele slab platit	
165	C26	Crasna V.	40-50	F	Medii	Venituri mici pe membru de familie	
166	C27	Crasna V.	40-50	M	Medii	Lipsa mijloc de transport la oras	O conducere mai buna si mai apropiata de oameni
167	C27	Crasna V.	40-50	M	Medii	Lipsa locuri de munca	Scoala noua in Crasna
168	C27	Crasna V.	40-50	M	Medii	Asfaltarea drumurilor la Paltini	Ajutarea agriculturii

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
169	C28	Crasna V.	40-50	M	Gimnaziale	Lipsa locuri de munca	Intrunirea intre localitati si discutii pe tema dezvoltarii comunei
170	C28	Crasna V.	40-50	M	Gimnaziale	Protectie sociala si asistenta medicala	Colaborare mai buna intre organele de stat si cetateni
171	C28	Crasna V.	40-50	M	Gimnaziale	Situatie tensionata cu locuitorii din Petrova	Organizarea de concursuri educative si sportive pentru copii si adulti
172	C29	Crasna V.				Repararea drumurilor	Sa se faca adunari generale cu participarea consilierilor locali si locuitorilor comunei pentru probleme de interes comunitar
173	C29	Crasna V.				Extinderea retelei de apa potabila	Reeducarea unor functionari de la primarie sa fie mai intelegatori si respectuosi
174	C29	Crasna V.				Repararea si dotarea scolilor	
175	V1	Valea V.	40-50	M	Medii	Asfaltarea drumurilor	Lipsa cosurilor de gunoi
176	V1	Valea V.	40-50	M	Medii	Lipsa semnal telefonie Orange	Lipsa deschideri geamurile din scoala (?)
177	V1	Valea V.	40-50	M	Medii	Sa se faca podul peste Tisa	Lipsa sala sport
178	V2	Valea V.	30-40	F	Medii	Asfaltare in tot satul	Sa se faca fabrica de constructii de masini
179	V2	Valea V.	30-40	F	Medii	Diguri pe langa apa	Sa circule autobuze
180	V2	Valea V.	30-40	F	Medii	Sa se faca un teren de fotbal	Sa circule trenul rusesc
181	V3	Valea V.	30-40	M	Medii	Sa se faca un teren de fotbal	Sa se construiasca 3

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
							blocuri in fiecare sat
182	V3	Valea V.	30-40	M	Medii	Sa se faca asfaltul	Sa circule avioane
183	V3	Valea V.	30-40	M	Medii	Sa se faca un magazin mare cat un stadion	Sa se faca fabrica de constructii de masini
184	V4	Valea V.	18-30	F	Medii	Asfaltarea drumului Bistra - Valea	Lipsa locuri de munca
185	V4	Valea V.	18-30	F	Medii	Lipsa locuri de munca	Lipsa semnal telefonie mobila
186	V4	Valea V.	18-30	F	Medii	Schimbarea mentalitatii privind ecologizarea zonei	Deschiderea punctului de frontiera Valea Viseului
187	V5	Valea V.	30-40	M	Medii	Lipsa teren fotbal	Lipsa transport auto
188	V5	Valea V.	30-40	M	Medii	Lipsa semnal telefonie mobila	Igienizare deficitara
189	V5	Valea V.	30-40	M	Medii	Lipsa asfalt	Lipsa locuri de munca
190	V6	Valea V.	30-40	F	Medii	Sa se asfalteze tot satul	Asfaltarea drumurilor
191	V6	Valea V.	30-40	F	Medii	Lipsa semnal telefonie Orange	Lipsa politie in toate satele
192	V6	Valea V.	30-40	F	Medii	Sa fie autobuz sa duca copiii la scoala	Sa fie autobuz sa duca copiii la scoala
193	V7	Valea V.	40-50	M	Medii	Neimplicarea primarului in rezolvarea problemelor	
194	V7	Valea V.	40-50	M	Medii	Conteinere putine	
195	V7	Valea V.	40-50	M	Medii	Lipsa sedintelor de informare la Consiliul Local	
196	V8	Valea V.	30-40	F		Lipsa drumurilor neasfaltate (?)	Lipsa sala sport
197	V8	Valea V.	30-40	F		Lipsa semnal telefonie Orange	Transport cu autobuz
198	V8	Valea V.	30-40	F		Sa fie mai multe cosuri gunoi	Lipsa iluminat public

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
199	V9	Valea V.	50-60	F	Medii	Lipsa semnal telefonie Orange	Transport cu autobuz
200	V9	Valea V.	50-60	F	Medii	Lipsa asfalt	Internet
201	V9	Valea V.	50-60	F	Medii	Lipsa sali de sport la scoala	Lipsa cosuri de gunoi
202	V10	Valea V.				Lipsa semnal telefonie Orange	Nu este Internet
203	V10	Valea V.				Drumuri neasfaltate	Sa circule autobuzele
204	V10	Valea V.				Nu este teren de fotbal	Sa se deschida granita la rusi
205	V11	Valea V.	18-	F	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie Orange	Sa fie mai multe cosuri pentru gunoi
206	V11	Valea V.	18-	F	Gimnaziale	Lipsa sali de sport la scoala	Transport cu autobuzul
207	V11	Valea V.	18-	F	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	Lipsa biblioteca
208	V12	Valea V.	18-	M	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie Orange	Nu exista Internet in comuna
209	V12	Valea V.	18-	M	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	Lipsa respectului
210	V12	Valea V.	18-	M	Gimnaziale	Lipsa sala sport la scoala	
211	V13	Valea V.	18-30	M	Superioare	Asfaltarea drumurilor si deschiderea frontierei	
212	V13	Valea V.	18-30	M	Superioare	Lipsa semnal telefonie mobila	
213	V13	Valea V.	18-30	M	Superioare	Teren de fotbal neadecvat	
214	V14	Valea V.	50-60	M	Superioare	Asfaltarea drumului si deschiderea frontierei	
215	V14	Valea V.	50-60	M	Superioare	Lipsa semnal telefonie mobila	
216	V14	Valea V.	50-60	M	Superioare	Teren de fotbal neadecvat	
217	V15	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa drumurilor neasfaltate (?)	
218	V15	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipseste curatenia drumurilor	
219	V15	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie	

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
						mobila	
220	V16	Valea V.	30-40	F	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie mobila	
221	V16	Valea V.	30-40	F	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	
222	V16	Valea V.	30-40	F	Gimnaziale	Mizeria	
223	V17	Valea V.	18-	M	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	
224	V17	Valea V.	18-	M	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie mobila	
225	V17	Valea V.	18-	M	Gimnaziale	Lipsa tomberoanelor in sat	
226	V18	Valea V.	18-	F	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	
227	V18	Valea V.	18-	F	Gimnaziale	Lipsa tomberoanelor	
228	V18	Valea V.	18-	F	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie mobila	
229	V19	Valea V.				Lipsa tomberoanelor	
230	V19	Valea V.				Drumuri judetene pline de gropi	
231	V19	Valea V.				Drumuri neasfaltate si pline de gropi	
232	V20	Valea V.	30-40	M		Drumuri neasfaltate	
233	V20	Valea V.	30-40	M		Teren de fotbal urat cu gropi	
234	V20	Valea V.	30-40	M		Lipsa curateniei pe strada	
235	V21	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	
236	V21	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie mobila	
237	V21	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa tomberoanelor	
238	V22	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	
239	V22	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa tomberoanelor	
240	V22	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa semnal telefonie mobila	
241	V23	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	
242	V23	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa semnal	

INREGISTRAREA CHESTIONARELOR COMPLETATE DE CATRE CETATENI							
Nr. crt.	Chestionar	Localitatea	Varsta	Genul	Studii	Probleme ale satului	Probleme ale comunei
						telefonie mobila	
243	V23	Valea V.	18-30	F	Gimnaziale	Lipsa tomberoanelor	
244	V24	Valea V.	18-	F	Medii	Lipsa semnal telefonie mobila	
245	V24	Valea V.	18-	F	Medii	Drumuri neasfaltate	
246	V24	Valea V.	18-	F	Medii	Lipsa tomberoanelor	
247	V25	Valea V.	18-	M	Medii	Drumuri neasfaltate	Cai ferate fara bariere
248	V25	Valea V.	18-	M	Medii	Rauri fara diguri	Lipsa Internet
249	V25	Valea V.	18-	M	Medii	Taierea padurilor	
250	V26	Valea V.		M	Gimnaziale	Drumuri neasfaltate	
251	V26	Valea V.		M	Gimnaziale	Rauri fara diguri	
252	V26	Valea V.		M	Gimnaziale	Lipsa tomberoanelor	
253	V27	Valea V.				Drumuri neasfaltate	Lipsa Internet
254	V27	Valea V.				Lipsa semnal telefonie mobila	
255	V27	Valea V.				Lipsa tomberoanelor	
256	V28	Valea V.	50-60	F	Medii	Sa se faca asfaltul	Nu este autobuz
257	V28	Valea V.	50-60	F	Medii	Sa se zugraveasca scoala la exterior	Nu este piata
258	V28	Valea V.	50-60	F	Medii	Sa se faca o mica piata	Lipsa sala sport
259	V29	Valea V.	18-30	F	Medii	Asfaltarea drumurilor	Lipsa Internet
260	V29	Valea V.	18-30	F	Medii	Lipsa spatiului pentru gradinita nr. 1	
261	V29	Valea V.	18-30	F	Medii	Lipsa semnal telefonie mobila	
262	V30	Valea V.				Asfaltarea drumurilor	Lipsa autobuzelor
263	V30	Valea V.				Lipsa semnal telefonie mobila Orange	Sa se deschida o banca
264	V30	Valea V.				Sa fie mai multe cosuri gunoi	Sa se deschida granita

